EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN! Sayı: 91, 15 Şubat '94

Seçimler ve siyasal çalışma

Her seçim dönemi komünistler açısından özel bir önem taşır. Böylesi dönemler yığınları daha belirgin bir biçimde politize eder. Bu süreçte yığınlar kendi sorunları ve çözüm yolları üzerine daha çok düşünür ve daha çok tartışırlar. Mevcut parti ve adayların programlarını, çözüm önerilerini karşılaştırıp değerlendirirler.

Seçimler aynı zamanda kitlelerin siyasal eğilim ve arayışları hakkında da önemli ipuçları sunarlar. Kitlelerin düzen ile bağlarının gücü ve zayıflığı, düzeniçi ve dışı seçenekler karşısındaki pozisyonu, burjuva ideolojisinin kitleler üzerindeki etkisinin mahiyeti ve biçimi vb. hakkında, biz komünistlere önemli değerlendirme imkanları sağlarlar. Tüm bunların politik faaliyetimizin yoğunlaşacağı öncelikleri saptamak açısından önemi ise tartışmasızdır.

Kuşkusuz seçimlerin komünistler açısından taşıdığı önem yalnızca bunlarla sınırlı değildir. Komünistler, seçimlerin ortaya çıkaracağı sonuçları irdelemek, değerlendirmek ve buradan görevler çıkarmakla sınırlı tutamazlar kendilerini. Aynı zamanda, bu sürece aktif ve müdahaleci bir güç olarak da katılırlar.

Komünistler, duyarlılığın ve politizasyonun yoğunlaştığı bu dönemlerden etkin bir propaganda ve ajitasyon faaliyeti için yararlanmak sorumluluğuyla karşı karşıyadırlar. Yığınları kendi bağımsız devrimci programına kazanmaya çalışmak; işçi ve emekçilere, kapitalizmle kendi sorunları, sosyalizmle kendi kurtuluşları arasındaki bağlantıyı göstermeye çalışmak -tüm bunlar, komünistlerin her seçim dönemindeki **değişmez** politik görevleridir.

Seçimler bunun yanısıra, bir etki ve güç ölçme, parlamento (ve yerel yönetimler) gibi kürsülerden devrimci tarzda yararlanabilmek imkanları da demektir. Seçimlere katılmak, kuşkusuz en temelde, açık devrimci propaganda imkanlarından en etkin bir şekilde yararlanarak, sosyalizm alternatifinin bağımsız sesini yükseltebilmek bakımından önemlidir. Fakat aynı zamanda, bu görevi parlamento vb. burjuva düzen kurumlarını istismar ederek, demek oluyor ki, onları bir kürsüye dönüştürerek yapmaya çalışmak, komünistler açısından önemi yadsınamaz bir görevdir.

***

Soruna önümüzdeki yerel seçim dönemi açısından baktığımızda, bu son ikisinden, güç ölçme ve parlamento/yerel yönetim kürsüsünden yararlanma olanağından, büyük ölçüde yoksun olduğumuz, bu anlamda da önemlerinin bizim için sınırlı olduğunu görmekteyiz. Ne yazık ki bugün komünist hareket yığınsal bir etki ve güçten yoksun durumdadır. Bugün bizim açımızdan güç ölçme sorunu, komünist hareketin doğrudan desteklerini test etme değil, daha çok kitlelerin düzenden kopma potansiyellerini değerlendirme sorunudur. Herhangi bir bölgede yerel seçimleri kazanabilecek bir politik etki ve örgütsel güce bugün henüz sahip değiliz. Öyleyse, önümüzdeki seçim döneminde bizim için asıl önem taşıyan ilkidir. Yani seçim döneminin yaratacağı politizasyondan azami şekilde yararlanmaktır. Bu süreci kapitalizmin etkin bir teşhiri ve etkin bir devrim ve sosyalizm propagandası için kullanabilmektir. Geniş işçi ve emekçi kitlelerin düzen partilerinden belirgin şekilde umudunu kesmeye başladığı şu içinden geçilen süreçte, seçim dönemini bu görev doğrultusunda etkin bir biçimde kullanabilmek çok daha büyük bir önem taşımaktadır.

Bu nedenle seçim dönemi etkin bir politik yığın çalışmasının yürütüldüğü bir kampanya sürecine dönüştürülebilmelidir. Başta "hedef alanları"mız olmak üzere, geniş işçi ve emekçi yığınlarına, bu dönemin imkanlarından da en iyi biçimde yararlanarak, politik etkimizi taşıyabilmeliyiz. Yüzyüze diyalog imkanlarına özel bir önem vermek üzere her türlü propaganda imkanını kullanabilmeli, bu dönemde örnek bir açık devrimci yığın çalışması yürütebilmeliyiz.

Kısacası komünistler seçim dönemini politik faaliyet kapasiteleri ve kitle ilişkileri açısından somut bir kazanıma dönüştürebilmeli, seçim çalışmalarını aynı zamanda bir örgütsel/politik hamlenin aracı haline getirebilmelidirler.

* * *

Komünistler seçimlerdeki taktiklerini saptarlarken, *"... burjuva parlamentonun sınıf ve emekçi yığınlar için siyasal önemini yitirip yitirmediğine; ihtilalci sınıf hareketinin burjuva parlamentoyu ve diğer burjuva kurumları dağıtmaya gücünün yetip yetmediğine"* bakarlar. Kural olarak parlamentonun yığınlar açısından siyasal önemini koruduğu, yığın hareketinin bu kurumları dağıtacak güce ulaşamadığı dönemlerde seçimlere katılırlar, aksi halde boykot taktiğini gündeme getirirler. Bu uluslararası komünist işçi hareketinin tarihsel mücadelesinden süzülüp gelen, doğruluğu pek çok deneyim tarafından yeniden yeniden sınanıp teyid edilmiş bir devrimci taktik tutumdur.

Ne var ki bunu mutlaklaştırmak da yanlış olur. Örneğin, Türk burjuvazisi bugün yerel seçimlerde üstünlük sağlamanın bir yolu olarak dozu artan bir şiddet ile her türlü hileyi içiçe kullanmak eğilimindedir. Bu öyle bir noktaya varabilir ki, bu durumda seçimler her türlü meşruiyetini yitirir ve seçimlere katılmak burjuvazinin kaba bir oyununa alet olmaya dönüşebilir. Böyle bir durumda komünistler ve devrimciler seçimleri boykot yoluna da gidebilirler.

Bugünkü koşullarda doğru devrimci tutum kuşkusuz ki seçimlere katılmak, seçimleri ve seçimlerde elde edilecek mevzileri, devrimci sınıf mücadelesinin bir aracı durumuna dönüştürmektir. Bu taktik tutumu etkili biçimde uygulayabilmenin en uygun yolu ise, doğrudan seçimlere katılabilmektir. Tek başına ya da (temel politik ilkesel konularda **anlaşmak kaydıyla**) devrimci güçlerle birlikte, mümkün olan her yerde adaylar çıkarabilmektir. Komünistler böyle bir çabanın içerisinde de olacaklardır.

Yerel Seçimler Yaklaşırken başlıklı başyazıda, önümüzdeki yerel seçimlerin taşıdığı siyasal önemin çok büyük ölçüde Kürt ulusal sorununda yattığını, bu seçimlerin bu temel sorun çerçevesinde bir "referandum" niteliği kazandığını vurgulamıştık. Tüm bunlara bağlı olarak da komünistlerin seçime ilişkin taktik tutumlarında bu temel gerçeği gözetmelerinin zorunlu olduğunu belirtmiştik.

Bağımsız adaylarla seçime katılabildiğimiz her alanda, bu referanduma da kendi bağımsız çizgimiz temelinde daha aktif bir müdahalede bulunabileceğiz. Komünist adaylara ya da ortak devrimci adaylara verilecek her oy, düzenin sömürgeci savaşına hayır, Kürt halkına ayrılma hakkı, vb. anlamına da gelecektir. Burası açıktır. Ne var ki seçimlere katılamadığımız bölgelerde, böylesi önem taşıyan, Kürt ulusal mücadelesi ve proleter devrim süreci açısından son derece kritik bir dönemeç anlamına da gelebilecek bir sorunda tavrımızın aktif ve somut hale gelebilmesi nasıl mümkün olacaktır? Bu genel bir propaganda ve ajitasyonla ve ona eklenen boş oy çağrısıyla mümkün müdür?

Bu soruların yanıtlarını **şu an için** açıkta bırakıyoruz. Nedenine gelince. Seçimlerin politik önemi çok büyük ölçüde Kürt ulusal sorunu etrafında odaklaştığına göre, bu seçimlerde alınacak somut tutum, Kürt özgürlük mücadelesinin öncüsünün tutumunu hesaba katmadan, onu somut olarak değerlendirmeden saptanamaz. Oysa Kürt devrimci hareketi, somutta PKK, ortaya henüz somut ve kesin bir tutum koymuş değil. Komünistlerin önümüzdeki yerel seçimler karşısında yapacağı genel çağrı, yakında açıklanması beklenen bu tutumu da değerlendirerek kesin biçimini alacaktır.

EKİM

İkiyüzlülüğün, sahtekarlığın bini bir para!

Düzenin Bosna yüzsüzlüğü ve Kürdistan

Türkiye burjuvazisi bol bol timsah gözyaşları akıtıyor. Bosna'da yaşanan insanlık dramı mide bulandıran bir tiyatro oyununun fonu olarak kullanılıyor. Gerçek bir trajedi olan bu oyunda başrolü "şefkatli ana" Çiller, figüranlığı ise, kapitalist barbarlığın birbirine düşürdüğü halklar üstleniyor.

Türkiye ekonomisinde deprem yaratan devalüasyondan sonra Çiller'in koltuğu iyice sarsıldı. Burjuvaziyi epey sıkıntıya düşüren ve bir anda dikkatleri ekonomik kriz üzerinde odaklaştıran bu gündemi değiştirmek için yapılan ilk iş, Zeli kampını bombalamak oldu. 50'den fazla savaş uçağı pervasız bir şekilde İran topraklarına bomba yağdırdı. Bir kısmı yerleşim bölgelerine isabet eden bombalar bir çok sivilin ölümüne yolaçtı. Ulusal kurtuluş mücadelesi veren kardeş Kürt halkına verdirdiği "zayiat"ı büyük bir gurur meselesi yapan Çiller, bu arada çoluk çocuk onlarca İran köylüsünün ölümüne yolaçtığını ilk önce reddetti. Gerçekler ortaya çıkınca ise, insan hayatına kendince bir fiyat biçip tazminatla işi bağlamaya çalıştı.

Ardından apar topar Bosna'ya uçtu. Yerel seçimlerde düşeceğine kesin gözüyle bakılan Başbakan Tansu Çiller, bu son fırsatı kaçırmak istemiyordu. Uçak havalanınca geride, en vahşi yöntemlerle tırmandırılan kirli bir savaşla yerle bir etmeye çalıştığı bir Kürdistan'ı; sömürü, baskı ve devlet terörü altında inlettiği bir Türkiye'yi bırakan Çiller, derin bir oh çekti. Balkanlar'da yeni etki alanları kurma hayaline bıraktı kendini. Bosna'ya çocukların başını okşamaya gidecekti. Acı, kan ve sefaletin o etkileyici panoraması önünde poz poz resimlerini çektirecekti. Mehmetçik basının birinci sayfalarında kah çelik yelek ve kasketle cesaret abidesi olarak, kah aynanın önünde ezberlenmiş acıklı bir yüz ifadesiyle insan hakları savunucusu olarak boy gösterecekti.

Utanç verici oyunun ikinci perdesi ise, Bosna'da pazar yerine isabet eden bombayla hayatını kaybeden insanların cesetleri üzerinde sergilendi. Sermayenin sadık uşağı burjuva medya, korkunç bir aymazlıkla okuduğu "insanlık" gazellerini şovenizmi kışkırtmak için yeni bir vesileye çevirdi.

Çiller'in Bosna gezisinin ardından patlak veren bu olay en iğrenç bir tarzda, en aşağılık bir ikiyüzlülükle bir duygu sömürüsü kampanyasına çevirildi. Yine Deniz Baykal'ın Batı Trakya ziyareti aynı amaçla kullanıldı. Bu seçim şovu sırasında, "Batı Trakya'da yaşayan Türkler asimilasyona tabi tutulmaktadırlar" vb. gibi sözler sarfeden Deniz Baykal, Türk şovenizmine hizmet etmekten en ufak bir çekince duymadı. Kendi devletinin, kar-deş Kürt halkına karşı izlediği ırkçı soykırım politikasını ve yürüttüğü kirli savaşı değil mahkum eden, aksine tüm gücüyle destekleyen bu sosyal demokrat, Avrupa Birliği'ni utanmaya davet etti. Ne tezattır ki Türk devleti aynı Avrupa Birliği'ne kısa bir süre önce Kürt halkına karşı yürütülen kirli savaşa destek vermesi, PKK'nın yasaklanması, Kürt kültür derneklerinin kapattırılması için baskı yapmıştı. Gerçekte ise, ister emperyalist çıkarları doğrultusunda hareket eden Avrupa Birliği ülkeleri olsun, ister sömürgeci çıkarlarından ne pahasına olursa olsun vazgeçmek istemeyen faşist Türk devleti olsun, tüm kapitalist dünya; ezilen, sömürülen halkların çektiği acılara tamamıyla kayıtsızdır. Kapitalizm barbarlık, barbarlık ise en ilkel bir talan ve zulüm düzeni anlamına gelmektedir.

Öyle ki, dün Yugoslavya'da kapitalizmin zaferine alkış tutan sermaye çevreleri, bugün kapitalist barbarlığın yol açtığı felaketlerin kan tacirliğini ve duygu sömürüsünü yapmak için düzenlenen gezileri bizzat finanse ediyor. Bir yandan "insanlık" çığırtkanlığı yapıyor, öte yandan yayılmacı emellerine çıkış arıyor.

Avrupa kamuoyunun Türkiye'deki insan hakları ihlallerine karşı zaman zaman yükselttiği tepkilere karşı son derece tahammülsüz davranan faşist Türk devleti, bugün NATO'dan Bosna'ya müdahale etmesini istiyor. Ancak burada da korkunç bir ikiyüzlülük vardır. Bosna üzerinde yaygara koparmakla yetinen Türkiye, ABD'nin köpekliğini yaparak Somali'ye asker göndermekte gecikmemişti.

Büyük bir sahtelikle Avrupa'yı Bosna'da yaşanan insanlık dramına seyirci kalmakla suçlayan

satılık burjuva Türk basını, yanıbaşlarında süren kirli savaşın kalemşörlüğünü yapmaktan çekinmiyor. İşbaşına gelir gelmez, özgürlük için mücadele eden kardeş Kürt halkına yönelik "onları vahşi birer hayvan gibi öldüreceğiz" diyen Çiller'in demir yumruğunu öve öve bitiremeyen burjuva medya, bugün, sözde Bosna için kan ağlayan "ana şefkati"nin reklamını yapmakta bir çelişki görmüyor.

Oysa Kürdistan'da hergün koca yerleşim bölgeleri yerle bir edilirken, hergün onlarca insan öldürülürken, bebeler kundaklarında katledilirken, kardeş Kürt halkına yapılan işkencelerin, baskıların, zulümlerin haddi hesabı yokken, sergilenen oyun sahtekarlıktır demek yetmiyor. Türkiye'de işkencehaneler, zindanlar dolup taşarken, gazeteciler dövülürken/öldürülürken, gençler gözaltılarında pervasızca katledilirken, işçiler, emekçiler, kamu çalışanları en ufak bir hak aramada devlet terörü ile yüzyüze gelirken, kopartılan insan hakları teraneleri ikiyüzlülüktür demek yetmiyor. Hiçbir sözcük, hiçbir kavram sömürgeci, faşist Türk burjuvazisinin iğrençliğini tanımlamaya muktedir olamıyor.

İğrençlik bununla da bitmiyor. Mehmetçik basının Bosna'daki insanlık dramı üzerine dökmediği gözyaşı kalmamışken, Cizre havan topları ile dövülüyor. İkisi çocuk 16 sivil Kürt bu vahşi saldırıda yaşamını kaybediyor. Yüzlerce insan gözaltına alınıp işkenceden geçiriliyor. Gözaltına alınan insanlardan kimi boğazı kesilmiş, kimi hunharca dövülmüş olarak ölü bulunuyor. Onlarcası ise kayıp. Cizre halkına her türlü baskı, tehdit ve zulümle iki seçenek dayatılıyor: ya korucu ol, ya da göç et!

Ve sadece Cizre değil, tüm Kürdistan ateşe verilmiş durumda. Sömürgeci Türk devleti, ordusu, polisi, özel timi, korucusuyla akla hayale gelmeyecek yöntemlerle savaşıyor. Bu yöntemlerin başında kimyasal silah geliyor. Kürt halkına varlık hakkı tanınmak istenmiyor. Köyler zorla boşaltılıyor, evler ateşe veriliyor, ormanlar yakılıyor, hayvanlar katlediliyor, tarlalar talan ediliyor...

Sömürgeci faşist Türk devletinin insanlık namına sahip olduğu hiçbir şeyi yoktur. Devlet terörünü yasallaştırmak için meclisten yasa üstüne yasa çıkıyor. Bu yasalarda düşünce, kitap, dergi, söz terör aleti olarak kabul ediliyor. Düşünce mahkum ediliyor, kelepçeye vuruluyor. Düşünen insanlar katlediliyor. Devrimci basma saldırılar düzenleniyor, hertürlü baskıya maruz bırakılıyor. Yaklaşan yerel seçimlere paralel olarak terör özellikle yurtsever ve devrimci muhalefet üzerinde yoğunlaştırılıyor. DEP Genel Sekreteri Kemal Bozlak'a yapılan alçakça saldırı bunun yalnızca bir örneğidir. Faşist terör yasalarının dahi yeterli olmadığı yerde faşist çeteler ve kontr-gerilla devreye sokuluyor. Bugün TC bir kontr-gerilla cumhuriyetidir. Türk devleti bir mafya yuvasıdır.

Bu karanlık devletin başındaki Türk burjuvazisinin Bosna için döktüğü gözyaşları tiksinti vericidir. En ufak bir samimiyetten uzaktır. Sömürgeciler ve egemenler asla ezilenlere acımaz. Emperyalizmin kışkırttığı ve buralara sevkettiği silahlarla büyük karlar elde ettiği gerici bir savaşa kurban edilen Bosna halkını en iyi anlayabilecek olan, kirli bir savaşla yok edilmek istenen ve üzerine emperyalist güçler tarafından hesaplar yapılan Kürdistan halkıdır. Ve yine kardeş Kürt halkının acılarını en iyi anlayabilecek olan Türk burjuvazisi tarafından ezilen ve sömürülen Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkıdır.

Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkı kardeş Kürt halkının meşru mücadelesine sahip çıkmadan, ona destek olmadan Bosna için ağıt yakması koca bir yalandan ibaret olacaktır. Kürdistan'ı tanımadan, Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkını sonuna kadar savunmadan Bosna halkı için, Batı-Trakya Türkleri için sarfedilecek sözler gerçekte gericilik olacaktır. Zira korkunç bir zulümle yüzyüze olan kardeş bir halkın binbir acıyla yürüttüğü haklı mücadelesine sahip çıkmadan Bosna'daki müslümanlardan, Yunanistan'daki Türklerden dem vurmak şovenizme ve ırkçılığa kılıf giydirmekten ibarettir.

Bugün burjuvazi bu ikiyüzlü oyunu inandırıcı kılmaya çalışıyor. Yaklaşan yerel seçimler sermaye düzenine, başta Kürdistan'da önemli gelişmeler kaydeden Kürt ulusal kurtuluş mücadelesi olmak üzere içinde bulunduğu çelişkileri hergünden daha derinden hissettiriyor. Zeli operasyonu, Batı-Trakya gezisi ve Bosna katliamı etrafında yürütülen şovlar sermaye devletinin imajını yenilemeye, otoritesini sağlamlaştırmaya yöneliktir.

Türk sermaye devletinin korkunç ikiyüzlülüğünü teşhir edelim. İşçi sınıfını, yanıbaşında süren kirli savaşa dur demeye, kardeş Kürt halkının haklı davasını desteklemeye çağıralım. Türk burjuvazisinin timsah gözyaşları eşliğinde yürüttüğü iğrenç duygu sömürüsünü, kan tacirliğini lanetleyelim. Bu zemin üzerinden kapitalist dünyanın tüm ezilenleriyle enternasyonalist dayanışma bayrağını yükseltelim.

Türk-İş Bölge Kurultayları

Türk-İş ve sermaye umduğunu bulamadı

Türk-İş Bölge İşçi Kurultayları'nın altıncısı Zonguldak'ta yapıldı. Diğer bölgelerde düzenlenen kurultaylarda olduğu gibi katılım oldukça fazlaydı. İzmir ve Adana'da Kürt sorunundan, parti sorunundan, emek-sermaye çelişkisinden; Samsun, Sivas ve Trakya'da ise vatanın bölünmez bütünlüğünden, "terörün" ülkeye verdiği zarardan dem vuran, yani "nabza göre şerbet verme"ye çalışan Türk-İş, Zonguldak'ta da bu bölgenin nesnel konumuna uygun olarak, emek-sermaye çelişkisinden ve sermayeye karşı mücadeleden bahsetti. İşçilerin duyarlı oldukları konulara sahip çıkıyor görünmeye çalıştı. Fakat tüm bu çabalarına karşın Türk-İş bürokratları, diğer bölgelerde olduğu gibi işçiler tarafından yuhalandılar, protesto edildiler.

Türk-İş bugün ordu, polis, medya vb. gibi sermaye iktidarının bir kurumu haline gelmiştir. Türk-İş bürokratları sermaye iktidarının işçi sınıfı içerisindeki ajanlarıdır. Bu konumuna uygun olarak Türk-İş, bu kurultayları da bizzat sermaye iktidarının direktifleri doğrultusunda düzenlemektedir. İzleyeceği politikayı da kurultaylar sürecinde sık sık görüştüğü sermaye örgütü TÜSİAD belirlemektedir.

Sermaye iktidarı bu kurultayları, işçi sınıfının nabzını ölçmek, taleplerini bastırmak ve politik mecraya yönelişini engellemek amacıyla devreye sokmuştur. Çünkü işçi sınıfının düzenden memnuniyetsizliği gün geçtikçe artmaktadır. Özellikle son dönemlerdeki ekonomik-politik saldırılar bunu daha da yoğunlaştırmıştır. İşçi sınıfı bugün tepkilerini yerel eylemlerle dışa vuruyor, henüz birleşik eylemler gerçekleştiremiyor. Fakat tüm bunlar ön hazırlık süreçleri, "ısınma hareketleri" olarak değerlendirilmelidir. İşçi sınıfının bugün hiçbir düzen partisine güveni kalmamıştır. Onları umut olarak görmemektedir. Düzen dışına bir yöneliş yaşamaktadır. Bu yönelişin önünde barikat olabilecek ve yolundan saptırıp tekrar düzen kanallarına akıtabilecek sosyal demokrasi bugün bunu başaramıyor. Sermaye düzeninin böyle durumlarda bir umut olarak devreye soktuğu sosyal demokrasi, artık işçi ve emekçiler için bir umut olmaktan çıkmıştır.

İşte Türk-İş, sermaye iktidarı ile işbirliği içinde bu boşluğu doldurmaya ve sınıfın bu yönelişinin önüne barikat kurmaya çalışıyor, tuzak hazırlıyor. Bu kurultayları düzenlemesinin sebebi budur. Böylece tepkileri bastırmaya, kendisini ve kurultayları sorunların tek çözüm platformu olarak sunmaya çalışıyor. Sınıfın düzen dışına, politik mecraya yönelişini boğmak için her yolu deniyor. "İşçi partisi" projesi de bu amaç için gündeme getirilen yeni bir tuzaktır. Yeniden bir beklenti ve umut ortamı yaratmayı amaçlıyor.

Şimdiye kadar düzenlenen tüm kurultaylar iki şeyi net olarak açığa çıkarmıştır. Birincisi, Türk-İş ve sermaye iktidarı beklediklerini bulamamışlar ve tam bir bozguna uğramışlardır. İşçi sınıfı ne sendika bürokratlarını ne de burjuva politikacıları konuşturmuştur. Sürekli yuhalamıştır. Bu durum Türk-İş'in de artık bu görevi yapamayacağını göstermiştir. Bu noktada da işçi partisi projesi hızla gündeme alınmıştır. İleriki günlerde bu yönlü çabaların yoğunlaşacağı bir gerçektir.

İkinci ve en önemli sonuç ise işçi sınıfının ruh hali ve tepkisidir. Bu kurultaylar işçi sınıfı tarafından sermaye iktidarına, partilerine ve sendika ağalarına tepkilerini haykırdıkları birer kürsüye dönüştürülmüştür. İşçi sınıfının politikleşme eğilimi ve öncü arayışı net bir şekilde açığa çıkmıştır. Kürt özgürlük mücadelesine hala istenilen duyarlılığı göstermese de bu yönde de olumlu gelişmelerin olduğu İzmir kurultayında görülmüştür. İşçi sınıfı bugün, burjuva partilerine ve sendika ağalarına güvensiz, Kürt özgürlük mücadelesine duyarlılık göstermeye başlayan, düzenden hoşnutsuz ve önderlik boşluğu yaşayan bir konumdadır.

Komünistler kurultay gibi oluşumlardan mutlaka en iyi şekilde yararlanmalıdırlar. Bu türden platformları kullanarak sınıf hareketini onun sınırlarının dışına, politik bir mecraya çekebilme başarısı göstermelidirler. Bu platformları sermaye iktidarı ve sendika ağaları için birer tuzağa çevirmelidirler.

EKİM işçi sınıfı için bir şanstır. İşçi sınıfının bu şansı değerlendirebilmesi komünistlerin çabalarına bağlıdır. Bugün işçi sınıfının önderlik arayışına sosyalizm cephesinden yanıt vermek en acil sorundur ve komünistler bunu mutlaka başarmalıdırlar.

Düzenin aynası burjuva basın makyaj tazeliyor

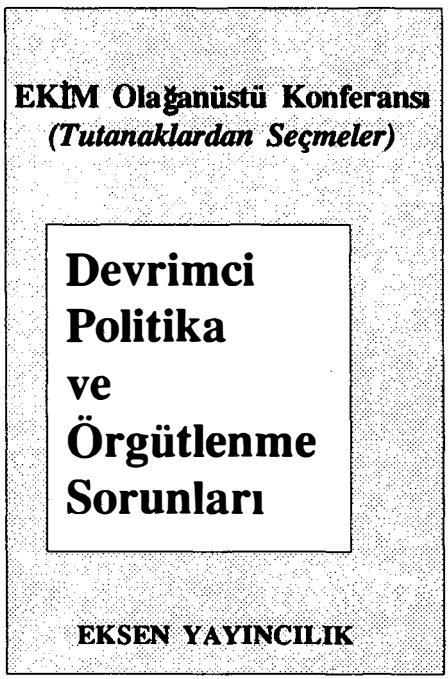
Burjuva basın-yayın kuruluşları, temsilcisi oldukları sınıfın ve ideolojinin savunuculuğunu yaparken, aynı zamanda savundukları düzenin sınıf karakterinin aynası görevini de görüyorlar. Bu durum gerek yayın politikalarından gerekse de tek tek veya toplu olarak çalışanlarının kişiliğinden izlenebilir. Ahlaki değerlerini tümden yitiren ve tek değer yargısının para olduğundan kuşku duyulmayan burjuva basın-yayını, moda deyimle medyası, tıpkı savunucusu oldukları kapitalizm gibi giderek daha hızlı ve net olarak gerçek çirkeflikleri ile deşifre oluyor.

Sermaye iktidarı sömürü düzenini ayakta tutabilmek için burjuva medyadan etkin şekilde yararlanıyor. İşçi ve emekçileri gerçek gündemden ve sorunlardan soyutlayan yazılı basını, burjuva klikler arasındaki çıkar savaşını meyhane kültürü ve mahalle kabadayısı tarzıyla sürdüren televizyon kanalları ve son olarak yoz müzik yayınları yapan radyoları ile kapitalist düzen; kendine özgü duyarsız, ahlaksız ve niteliksiz bir nesil yetiştirmeye çalışıyor. Burjuva medya savunduğu sistemi korumak için her türlü gayreti gösterirken, aynı zamanda tüm pisliklerini de etrafa saçıyor. Kendi aralarındaki çıkar savaşını en aşağılık yöntemlerle sürdürüyorlar. Televizyon kanallarından, gazetelerdeki köşelerinden birbirlerine meyhane kabadayıları gibi küfrediyorlar, tüm rezilliklerini ortaya seriyorlar.

Son olarak ansiklopedi üzerinden yürüttükleri it dalaşı ve ardından gelen kıran kırana küfürleşmeler toplumda tepki yaratınca, bu kez aralarında centilmenlik anlaşması imzaladılar. Çünkü rezillikler o kadar arttı ki işçi ve emekçiler nezdinde inandırıcılıklarını yitirmeye başlamışlardı. Sermayeye karşı görevlerini yapamayacak konuma gelmişlerdi. Düne kadar birbirlerine yalancı, karaktersiz kişi ya da kuruluşlar diye bağıranlar, en adi küfürleri edenler, "yok aslında birbirimizden farkımız, biz hepimiz sermayenin uşağıyız" diyerek bunları unuttular.

Sermaye düzeninin yaşadığı tıkanıklık burjuva medyaya her zamankinden daha büyük görevler yüklüyor. Burjuva medyanın işçi ve emekçileri etkilemedeki etkinliği düzenin son olarak sarıldığı en kuvvetli dal. Bu dalı kırmak ancak sosyalistlerin bir güç olabildiği koşullarda ve basın-yayın alanında da gerçek işleve sahip çalışmaları etkin ve yaygın olarak yapabildiği koşullarda mümkün olacaktır. Komünistler çeşitli siyasal ve örgütsel açılardan zorunlu olan siyasal gazeteyi sınıf içerisinde inanç ve güven doğuracak bir araç olarak da görmeli ve buna hizmet edeceği için en geniş sınıf kesimine ulaşabilmeyi ve anlaşılabilmeyi hedeflemelidir. Somut adımın ilk ayağı bu etkiyi yaratmada belirleyici olduğundan, başlangıç yaygın ve etkin iç değerlendirmeyi de zorunlu kılıyor. İyi ve etkin bir siyasal yayın güçlü bir silahtır.

Z. ATIL

Kan içinde yüzen rejimin "sol" maskesi

Düzenin sosyal-demokrat maskesi parçalanmalıdır

Egemen sınıflar, onların yönetici kadroları ve egemen düşüncelerden etkilenenler öyle söylemiyor olabilirler. Ama gözleri gören, kulakları duyan, yalnızca otoritelere değil kendisine de bir parçacık saygı duyan her vatandaş kabul edecektir ki; içinde yaşamakta olduğumuz türden siyasal sistemlere demokrasi demezler. Tersine bu rejim, kendisine muhalefet eden herkese karşı amansız bir baskı ve zorbalık uygulayan gerçek bir terör rejimidir.

Gerçi bugünün zorbaları, parlamenter smokinleriyle, "hür basın" papyonlarıyla, üniversite gözlükleriyle, "çağdaş sendika" ayakkabılarıyla, "sosyal demokrat" ağızlarıyla kibar bir beyefendi görünümündedirler. Ancak düzen ne halkı soyanların domuz ahırıyla, ne satın alındıktan sonra tepe tepe kullanılan gazeteleriyle, ne sünepe işbirlikçi profesörleriyle, ne işçi sınıfının öz düşmanları olan sendika ağalarıyla ve ne de sistem için çalışan her boydan burjuva solcusu sosyal demokratlarıyla zevahiri kurtaramamaktadır. Sermaye devleti, karakoluyla, emniyet masalarıyla, işkencecileriyle, DGM'leri, MGK'sı, MİT'i, özel timi ve ordusuyla, gerici bürokrasisi, yasaları ve sömürü mekanizmasının bekası için çalışan tüm koruyucularıyla, toplumun üstüne çöreklenmiş gerçek bir despottur.

Ama bu despotun bile, o gülümseyen "demokrat", "halktan yana" sahtekar yüze ihtiyacı var. Bu yüz o çürümüş ve kokuşmuş haliyle sosyal-demokrasidir.

Kitlelerin reform ve refah beklentisini sürekli yayıp besleyen sosyal-demokrasinin temsilcisi burjuva partiler, işçi sınıfının ve kitlelerin ayağındaki prangalarıdır. Ne SHP, ne CHP, ne de DSP ile işçi sınıfının hiçbir dostluğu yoktur, olamaz. Bu sermaye uşaklarının gerçek kimliğini sergilemek boynumuzun borcudur. Kitlelerin içinde ve özellikle de işçiler nezdinde sosyal-demokrasinin teşhiri için amansız ve etkili bir teşhir faaliyetine ihtiyacımız vardır. Özellikle sendika yönetimlerinde olduğu gibi sendika tabanlarında da ve hatta mücadeleci işçiler arasında da "sosyal demokrat" olma ve bunu ifade etme eğilimi göze çarpmaktadır. Reformizm işçiler için herzaman belli bir parti şahsında ortaya çıkmayabiliyor. Kendi eylemliliğine, örgütlenmesine ve gücüne güvenmeyen işçi düzenden, partinin birinden, liderlerden ya da devletten reform beklentisi içine girebilmektedir. İşçi sınıfının bugünkü alternatifsizliğini sonuna kadar kullanan düzen, burjuva "sol" partiler aracılığıyla demagojik bir özgürlük, reform, demokrasi propagandasını yapamabilmektedir.

İşçi sınıfında yer yer etkili olabilen sosyal demokrasinin gücünü kırmak için komünistler özel bir çaba harcamalıdırlar. Fabrikalarda, grevlerde ve işçi toplantılarında işçilere yönelik teşhir-ajitasyon ve propaganda faaliyetine hız verilmelidir. Burada işçileri ilgilendirenin yalnızca toplusözleşme görüşmelerindeki tıkanıklık ve ücret artış yüzdeleri olmadığı, toplumun tüm siyasal-toplumsal sorunları karşısında işçi sınıfının tavır alması gerektiği vurgulanmalıdır. İşçi sınıfının ileri ve öncü kesimleri komünistlerle birlikte örgütlenmedikçe ve onlarla omuz omuza mücadele etmedikçe, işçi yığınlarını, burjuvazinin terör rejiminin pençesinden kurtarmak mümkün olmayacaktır. Sosyal demokrasi düzenin zorba yüzünün "güleç" maskesidir. Bu maskeyi parçalamak ve işçi kitlelerini düzene karşı seferber etmek militan ve birleşik bir mücadeleden geçmektedir.

İleri işçilerle birleşen komünistlerin etrafında kenetlenen geniş işçi yığınları: Zafere giden yol budur!

K. ŞAFAK

İşçi sınıfı hareketinin sendika ağalarıyla hesaplaşmasında yeni bir dönem

"Bugün yine nispi bir durgunluk var. Bu yılgınlık ya da yorgunluğun değil çıkış yolu bulamamanın, politik mücadele veya eylem kanallarına akma gücünü bir türlü gösterememenin ifadesidir. Sınıf hareketi politik bir sıçrama yapmak eğilimi ve potansiyeli taşıyor, fakat bunu halen fiilen gerçekleştiremiyor. Bu bugünün Türkiyesi'ndeki kilitlenmenin odak noktası, dolayısıyla çözüm halkasıdır." (*Siyasal Süreçlerde Kilitlenme*, Ekim, sayı: 87/ *Kürt Ulusal Sorunu* içinde, Eksen Yay., s.225-229)

Siyasal sürecin kilitlenmesinde sayısız nesnel etmenler rol almaktadır. Bu etmenlerin en önemlilerini EKİM'in 87. sayısındaki başyazı son derece isabetli bir şekilde tahlil etmiştir. İşçi hareketi politik bir sıçrama yapma eğilimi ve potansiyeli taşımasına rağmen, fiilen bunu politik mücadele alanına taşıyamaması, hem siyasal süreçteki kilitlenmenin, hem de bizzat sınıf hareketinin kendi içinde bulunduğu kısırdöngünün temel nedenlerinden biridir. Şu gerçeği son deneyimler bir kez daha göstermiştir. Sınıf hareketi parti önderliği olmadan kendiliğinden politik bir hareket haline gelemeyecektir. Öyleyse sorun işçi sınıfının önderlik sorunudur. Yani işçi hareketiyle komünizmin cisimleşmiş birliği olan komünist partinin yaratılması sorunudur. Parti potansiyeli olan sınıfın ileri işçilerini parti ortamına çekebilmemizin ekseni, hiç kuşkusuz sistemli, planlı ve örgütlü bir siyasal faaliyete dayanır. İşçi sınıfına yönelik faaliyetimizin önemli bir alanı da sendikalardır.

Ne var ki bugünün Türkiyesi'nde sendikalar sınıfın sermayeye peşkeş çekildiği alanlardır. Bu gerçek aynı zamanda işçi sınıfı hareketinin ileri sıçramasının önünde önemli bir engeli de açığa vurmaktadır. Zira *"sendika bürokratları, sermayenin işçi sınıfı içerisindeki ajanlarıdır. İşçi hareketini dizginlemek, temel ve vazgeçilmez mücadele araçları olan sendikaları felç etmek ve etkisizleştirmek, onların değişmez misyonudur. Burjuvaziye karşı etkili ve başarılı bir mücadele başka şeylerin yanında sendika bürokrasisini etkisizleştirme ve yıkma ölçüsünde mümkündür."* (Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi, s. 123-124, Eksen Yay.)

İşçi sınıfı hareketinin politik alana sıçrayamamasının bir nedeni parti önderliğinden yoksunluk ise, bir diğer nedeni de sarı sendikaların cenderesinde sıkışıp kalmasıdır. Hareketimizin partileşmenin en önemli bir evresinde bulunduğu bugünkü koşullarda, sınıf hareketine müdahale planındaki temel bir sorunu da sendika bürokrasisine karşı etkili bir mücadeledir. Zira önümüzdeki süreçte muhtemel gelişmelerden biri de sınıfın sendika ağalarıyla hesaplaşması olacaktır. İleri işçiler başta olmak üzere sınıfın çoğunluğu bugün sendika ağalarına karşı bir hoşnutsuzluk ve öfke içindedir. Özellikle ileri işçilerin sendika ağalarına karşı artık hoşnutsuzluklarını eylemle ifade etme noktasına gelmeleri son derece önemli bir gelişmedir. *"Sendikaların konumu işçilere anlatılmalı, işçiler sendikaya rağmen sorumlu davranarak kolları sıvamalı, çözüm yolları aramalı, gerektiğinde sendika merkezleri basılmalı, mücadeleye zorlanmalı."* (*Ekim*, sayı 87, s. 7). Direnişte yeralan bir ileri işçi sendikaya karşı tepkisini bu şekilde ifade etmektedir. Bu tepki aslında, bu direnişçi işçinin şahsında sınıfın tüm ileri işçilerinin öfkesinin bir ifadesidir. Fakat bu öfkeyi örgütleyecek önderlik olmadığından, eylemliliğe, dolayısıyla politik alana kanalize olamıyor. Bugün devrimci-demokrat grupların çoğunluğu, ya sendika bürokrasisiyle kolkoladır, ya da onun kuyruğundadır. Sınıf hareketi açısından ölümcül bir ihanet olan bu durumu komünistler altetmek zorundadırlar. Sendika ağaları bugün nesnel koşulların dayatması sonucu kendiliğinden ileri işçiler nezdinde tamamen teşhir olmuş durumdadırlar. Ama bu ağaların sultalarına son verecek halihazırda bir örgütlülük olmadığından bunlar egemenliklerini sürdürebilmektedirler.

"Özelle sendikal alandaki mücadelemizi genel olarak sendikal örgütlülüğe değil, sendika bürokrasisine yöneltmeli; bunu yaparken de siyasal sınıf mücadelesinin perspektifleri doğrultusunda dikkatleri sendika bürokrasisinden öteye bizzat sermaye düzeninin kendisine çevirebilmeliyiz." (*Sendikal Mücadele İktidar Mücadelesinin Bir Alanıdır*, *Ekim*, sayı: 56)

Kuşkusuz sendika ağalarına yönelik mücadele, esasında sermaye düzeninin teşhirinin yanısıra, doğrudan iktidar mücadelesine dönük olacaktır.

Sendika ağalarının sermaye patronlarıyla olan ilişkileri bugünün somut gerçekleri ışığında teşhir edilirken ve bu yönde sendika ağalarına yönelik tutum geliştirilirken, bu tutum, bir yandan sınıfın komünistlere yaklaşmasını ve ona güven duymasını sağlayacak, diğer yandan da sınıfın sahipsiz kalma dolayısıyla da umutsuzluk duygusunu kıracaktır. Sınıfa militan bir eylemlilik içinde güven verici olunabilindiği sürece önderlik mümkündür. Hatalardan korkmamalıyız. Bugün korkulacak bir şey varsa o da sınıfın gerisinde kalmak olmalıdır. Hatalar telafi edilebilir. Ama sınıfın, dolayısıyla da olayların gerisinde kalmanın faturası çok ağır olur. Bunun altından kalkılamaz. Bugünün Türkiyesi'nde esas tehlike sağcılıktır. Bu bakımdan çubuğu bir parça sola bükmenin hiç-bir mahsuru yoktur.

Yalçın ŞADAN

Türkiye'nin bütün liberalleri: SBP'de birleşin!

Türkiye'nin liberalleri uzun bir süredir çok parçalılıklarına son vermek ve birleşmek istiyorlar. Bu amaçla 3-5 yıl önce hummalı bir faaliyet yürütmüşlerdi. Önce Kuruçeşme'de toplanmışlar, günlerce tartışmışlar, "sosyalizme olan sarsılmaz inançlarıyla" bu tarihsel sorumluluğu yerine getirmeye çalışmışlardı. Fakat bu "inançlı" çabaları Kuruçeşme'yi daha da kurutmaktan başka bir işe yaramamıştı.

Ama bu kötü deney liberallerimizi kesinlikle yıldırmadı. "Hiç şüphe yok ki son üç-beş yılda gündeme gelen ve başarısızlıkla sonuçlanan birlik girişimleri bu konudaki umutları da büyük ölçüde aşındırdı. Ama sosyalizme olan inancımız sarsılmadığı sürece başarısızlıklar karşısında umutsuzluğa, karamsarlığa ve yılgınlığa düşmeye hakkımız olamaz." dediler ve tekrar bu tarihi görev için faaliyete giriştiler.

Bu "tarihi görev"i ilk gerçekleştiren bizim liberal-tasfiyeci döküntülerimizin de içinde bulunduğu "üç hareket" oldu. Bu "üç hareket" Türkiye'nin tüm liberallerine örnek olacak bir tarzda "eylemli bir yürüyüşle" tekleştiler (ya da hiçleştiler). Bu mutlu olayın heyecanı yaşanırken bu kez de başka liberal "üç hareket", Kurtuluş, Emek ve SBP rengarenk bir ortak "mücadele" aracı yaratmak yolunda "önemli" adımlar attılar. "Bu süreç şimdiye kadar çeşitli sosyalist grup ve bireylerin birlik için harcadıkları çabalar sonucu oluşmuş bir birikim üzerinde şekillenmektedir" diyerek kendilerinden öncekileri de "onore" etmeyi unutmadılar.

Bu tarihi görevlerin sonuncusunu ise, şimdiye kadar ki tek uğraşı Türk-İş'e "alttan baskı" yapmak olan İstanbul Şubeler Platformu, bir "parti" üreterek yerine getirdi. Ekonomik mücadelesinde bile işçi sınıfını her fırsatta satan bir grup sendika bürokratı birleşerek, sınıfı politik mücadelesinde de satmayı amaçlayan bir "parti" kurma çalışması başlattılar.

"Parti" girişimi önce bir yayınla (*Çalışanların Günlüğü*) ilan edildi. Ardından da A. Ayçin, H. Gerger gibi ünlü adların konuşmacı olarak çağrıldığı bir forumla kuruluşun sorunları tartışıldı. Forum, kimin ne söylediğinden bağımsız olarak, girişimcilerin iddialarını çürüten bir toplantı oldu. İddia, sendikalizmin babalarından da geri olmak üzere (çünkü onlar her grevci işçiyi partiye üye etmek istiyorlardı) isteyen her işçi/emekçinin üye olacağı, hatta, işçi/emekçilerin kendi özgüçleriyle kuracakları bir "parti"ydi. Bu ise, doğal olarak, parti kuracak kadar politikleşmiş işçiler/emekçilerin varolması anlamına geliyor.

Oysa kuruluşun tartışılacağı bir ilk toplantı olan forum, işçi/emekçilerden çok, bir sendikacılar toplantısı görünümündeydi. İşçi/emekçiler, ya toplantıya pek rağbet etmemiş, yahut gelenler de, sendikacıların karşısına geçip tartışabilecek politik bilince erişmemişti. Böylece toplantı, birkaç konuşmacı dışta tutulursa, sendikalizmin ve her türden sınıf dışı, devrim kaçkını düşüncenin cirit attığı bir arenaya döndü.

Gelinen aşamada bizim Türkiye'nin liberallerine çağrımız şudur: Hepiniz SBP'ye giden kervana katılmalı ve bir an önce SBP'de birleşmelisiniz (ya da hiçleşmeli). "Tarihi" görevinizi ancak bu şekilde yerine getirebilirsiniz. Ama bunu yaparken sosyalizmin adını ağzınıza almayınız ve onu kirletmeyiniz.

Herkes kendi bayrağı altına!

K. ARDA

Kapitalizm ve kadın hareketi

1789 Fransız Burjuva Devrimi pek çok alanda o döneme ve feodalizme göre yenilikler getirmesine rağmen, kadın hakları konusu ciddi bir şekilde ancak 20. yüzyıl başlarında gündeme gelmiştir. 19. yüzyılda ortaya çıkan feminist hareket marjinal, sorunların kaynağını göstermekten uzak, radikal bir hareket olmuştur. I. Dünya Savaşı'nda meydana gelen işçi açığını kapatmak için kadınların üretim sürecine çok yaygın olarak doğrudan katılması ile birlikte, kadınlar belli bir güç ve yeni bir statü kazanmıştır. I. Dünya Savaşı pek çok alanda önemli değişiklikler yarattı. Kadın hakları konusunda da yenilikler getirdi. Üretim sürecine katılan kadın dar kalıpları aştı. Mücadele ederek Avrupa'da belli haklar kazandı.

Aslında burjuva kadınlar ve onların bir ölçüde öncüsü durumundaki feministler, kadınların ezilmesine ve aşağılanmasına sebep olan temel sorunu, yani sistem sorununu görememiş, belli bazı reformlarla (oy hakkı, seçilme hakkı vb.) yetinmişlerdir. Kadın hareketinin ivme kazanmasında, belli sonuçlar katetmesinde, aynı dönemde ortaya çıkan ve dünyayı sarsan Bolşevik Ekim Devrimi ve onun getirdiği bakışaçısı çok etkili olmuştur.

Bu dönemde ABD ve Avrupa büyük burjuvazisi, işçi sınıfına yaptığı gibi, verdiği sözde haklar ve reformlarla kadınları pasifize etmeyi başarmıştır.

Kapitalizmin kadını nasıl ezdiğini ve sömürdüğünü görmek için kapitalist ülkelerdeki duruma bakmak bile yeterlidir. Kapitalizmde kadınlar fiziksel ve cinsel yönleri önplana çıkarılan birer meta ve cinsel objedir. Reklamlarda kadınların hep bu yönü üzerinde durulur. Vücutları sergilenir. Güzellik yarışmalarında kadınlar 90-60-90 ölçülerinden oluşan bir et yığını gibi sunulur. Medya organları ise işçi sınıfı hareketini, yoksulluk ve sefaletten kırılan halkı değil, mankenlerin Türkiye'ye gelişlerini veya en son yapılan defileyi yayınlar. Kadınların onlara özenmesi sağlanır. Böylece sermaye sınıfı da bol bol elbise ve kozmetik ürünü satıp karına kar katar.

-Öte yandan kadınlar kapılarında polislerin beklediği genelevlerde fuhuşa sürüklenir. Para karşılığında bir mal gibi satılır. Devlet de polisleri aracılığıyla onları satanların güvenliğini sağlar. Genelev patroniçeleri vergi rekorları kırıp devletçe plaketlerle ödüllendirilir. Bu sektör öylesine gelişmiştir ki, Tayland gibi Uzakdoğu ülkelerinin başlıca gelir kaynağı fuhuştur. Kapitalizm ayrıca pornografi ile de kadını kişiliksiz bir beden olarak gösterir. Bu yaklaşımın etkileri de kapitalist ülkelerde ister istemez görülür. Erkek televizyonda ya da gazetede sürekli bir et yığını, cinsel bir obje, bir araç olarak gördüğü kadına karşı saldırganlaşır. Dayağın, cinsel taciz ve tecavüzün en önemli sebeplerinden biri budur.

Kapitalizmin beşiği olan zengin, "özgür", "eşitlikçi" Avrupa ve ABD'de fuhuşun, pornografinin, kadına yönelik saldırının, ahlaki çöküntü ve yozlaşmanın bu kadar yaygın olmasına şaşmamak gerekir.

Son dönemde içeriden çökertilen Doğu Bloku ülkelerinde de kadınlar aynı akıbete uğramıştır. İzlenen politikalar oldukça hatalı ve eksik olsa bile, kadınlar iş alanında erkeklerle eşit ücret alır, çocukları ve kendileri için gerekli kreş ve benzeri sosyal imkanlara sahip, onurlu bir yaşam sürerlerdi bu ülkelerde. Bugün ise kapitalizmin getirdiği ekonomik ve ahlaki çöküntü ile bir kısmı fuhuş ve pornografi batağına sürüklenmiştir. Böylece görüldüğü gibi kadınlar kapitalizmin getirdiği "özgürlük" ve "eşitlik"ten bol bol faydalanmaktadırlar.

Kadın proleterlerin durumu da oldukça vahimdir. Erkek işçilerden daha düşük bir ücret alırlar. Sosyal hakları çok azdır. İş koşulları ağırdır. Doğum yaptıklarında çok sınırlı bir dinlenme ve çocuklarıyla ilgilenme süresi verilir. Çocuklarını bırakabilecekleri kreşler de yok denecek kadar azdır. Bu yüzden pek çok kadın çalışmak yerine evde kalıp, ev işleriyle uğraşmayı tercih eder. Bu ise onu daha da geriletir. Ekonomik gücü olmadığı için kocasının hakaret ve dayağına boyun eğer.

Ya üniversiteyi bitirip iş hayatına atılacak kız öğrenciler? Daha iş ararken fiziksel özelliklerin nasıl önplana çıktığını, çalıştıkları yerin patronu, müdürü veya şefinin cinsel tacizine uğrayabileceklerini göreceklerdir.

Peki çözüm nedir? Kadınlar bu baskı ve horlamalardan nasıl kurtulacaklardır? Tabi ki kara çarşaflara bürünüp, haremlere kapanarak değil. Kadınlar içinde bulundukları ikinci sınıf insan

konumunun sebebi olan sistemi yani kapitalizmi görebilmelidirler. Bunu doğru analiz eden kadınlar, işçi sınıfının yanında sosyalist devrim mücadelesinde yerlerini almalıdırlar. Çünkü kadınların bugünkü konumlarından kurtulabilmelerinin tek yolu kapitalizmi yıkmaktır.

Tarih Tansu Çiller gibi ABD ile Türk Genelkurmayı ve sermaye sınıfının kuklası, sırf kadın diye başbakan seçilenleri değil; ideolojisi, devrimci mücadelesi ve lider kişiliği ile önplana çıkan Rosa Luxemburg gibi onurlu devrimcileri yazacaktır. Özgürlük ve eşitlik yalnızca savaşılarak kazanılır.

Yaşasın gerçek özgürlük ve eşitlik! Kahrolsun kapitalizm!

K. MURAT

Devrimci kimlik üzerine

Devrimi bir darbe ya da komployla (biraz daha aklı başında olanlar salt bir siyasal değişime), devrimci mücadeleyi de illegal ya da silahlı mücadeleye indirgeyen küçük-burjuva ideolojisi, devrimci kimlikte önemli hasarlar yaratmıştır. Böylece Türkiye devrimci mücadele tarihi, bir yönüyle, burjuva devletin teslim alamadığı, ama burjuva düzenin teslim alabildiği kişiliklerin de tarihi olmuştur.

Devrim sorununun salt bir siyasi iktidar değişiminin ötesinde (bu, merkezi önemde olmakla birlikte), toplumsal düzenin tümünü kapsayan bir değişim ve dönüşüm olduğu kavranmadığında, başlıca iki tür hastalık, devrimci kimliği bozup yozlaştırıyor. İlkinde; ya teorinin doğrudan horlanması ya da örgüt üyesinin, sıradan üye-yönetici üye gibi sınıflandırmalara tabi tutulmasıyla hoşgörülen cehalet, lümpenliği ve örgüt elemanıyla mafya elemanının benzeştirilmesini getiriyor. İkincisinde ise, devrime belirli saatlerini ayıran, memur zihniyetli kişilikler gelişiyor. Ama her ikisinde de ortak yan, burjuva topluma uyum sağlamak, onun çeşitli kurumlarıyla sıkı bağlar oluşturmak ve kendine bu düzen içinde bir düzen kurmak oluyor.

Henüz kendine ait bir düzeni bulunmadığı için gençlik yıllarında "devrimci" olup da, artık bir "düzen" kurduğu daha ileri yaşlarda mücadeleyi bırakanların (sınıfsal konum saklı kalmak üzere) durumu, bunu anlatıyor.

Emperyalist aşamayla birlikte çürüyen kapitalizm, sadece silah gücüyle değil, ama asıl, yarattığı alışkanlıkların gücüyle ve alıştırdıklarının sırtında bir asalak olarak sürdürüyor varlığını. Burjuvazi, insanları (özellikle karşı sınıftan olanlarını) düzene bağlamanın binbir yolunu geliştiriyor. Bu yolların belli başlı ikisi, iki düzen kurumu, burjuva mülkiyet kurumuyla, burjuva evlilik kurumudur. İşçiler ömür boyu sürecek taksitler halinde konut yapı kooperatiflerine bağlanıyor. Eşya taksitleri ise haydi bir yana. Bizzat burjuvazi tarafından çözülüp dağıtılan aile kurumu, yeniden yeniden kutsanarak insanlar evliliğe özendiriliyor. Tabi resmi veya yarı resmi fuhuşa sürüklenemeyenler...

Bilinçsiz ya da kendiliğinden sınıf bilincine sahip bir işçinin, burjuvazinin tuzaklarından korunması, kendini burjuva yaşam biçiminden uzak tutması ve tamamıyla düzenin karşısında yerini alması beklenemez. Ama, düzeni değiştirmeye soyunmuş bir devrimcinin de, bu tuzaklara kapılması anlaşılır değildir. Bir eliyle aile, diğeriyle mülkiyet kurumuna sıkısıkıya yapışan insanın, düzene sıkacak üçüncü bir yumruğu olmadığı, her devrimci tarafından, özellikle de komünistler tarafından artık kavranmalıdır. Ve böyle birisi kendisine mutlaka şu soruyu sormalı ve cevabında da en azından kendine karşı dürüst davranmalıdır. "Düzeni değiştirmeyi gerçekten istiyor muyum?" Sorunun yanıtı, çifte kimlikliliği ortadan kaldıracak, ya düzenin yanında ya da karşısında yeralan, sağlam karakterli kişiliklerin ortaya çıkmasına yardımcı olacaktır. Bunun sonucu, yerini düzenin yanında belirleyenlerle işimiz yok. Ama devrimciler tavrını netleştirmek, çifte kimlik yükünden arınmak durumundalar. Devrimcinin, bir kişi olarak burjuva toplumla, onun herhangi bir kurumuyla maddi-manevi herhangi bir bağı bulunmamalıdır. Kerdini bütün benliğiyle düzenin karşısına dikmelidir ki, proletarya da bir sınıf olarak, kendini burjuva sınıfın karşısına çıkarmanın, düzeni değiştirmeye aday olmanın yolunu görsün, tanısın.

Yeni dönemin ihtiyacı olan devrimci tipi budur. Devrim mücadelesinin proleter kanalda toplanması ve bentleri yıkabilmesi buna bağlıdır. Burjuvazinin gücü böyle altedilecektir.

Gül Kaya

Kapitalist dünya ekonomisi ile bütünleşmede yeni bir adım

Gümrük birliği ve Türk burjuvazisi

Burjuva basın ile düzen sözcülerinin bugünlerde oldukça sık dile getirdikleri bir sorun/istem bulunuyor: Avrupa Topluluğu (AT) ile gümrük birliği! Bu sermaye sınıfı açısından öylesine önemli ve yakıcı bir istemdir ki, başta kapitalist devlet olmak üzere önde gelen sermaye çevreleri iktisadi alandaki politikalarını çoğu kez gümrük birliği istemine göre şekillendirmiş ve yön vermiş bulunuyorlar.

Nedensiz değil. Türk burjuvazisi, 1980'den sonra dünya kapitalist işbölümündeki değişimlere de uygun olarak yeni bir role/yeni bir "birikim modeli"ne yöneldi. "İhracata yönelik kalkınma modeli" olarak ifade edilen bu yeni düzenleme, hem egemen sınıflar arasında hem de sermaye sınıfı ile işçi sınıfı arasındaki ilişkilerde önemli değişiklikler yarattı. Bu, aynı zamanda, Türk burjuvazisinin uluslararası sermaye ile ilişkilerinde yeni bir düzenleme anlamına da geliyor. 1980 başından bu yana görülen yeni yönelimde önemli bir mesafe alınmış bulunuyor. Tam da bu çerçevede, AT ile gümrük birliği gerçekleşmesi, Türk burjuvazisinin uluslararası işbölümündeki yönelimi ve yerinde yeni bir halka ve "değişen koşullara uygun bir yapı" kazanmasında tamamlayıcı bir adım olacaktır.

Türkiye ile AT arasında gümrük birliğinin gerçekleşmesine, geçmişte olduğu gibi engelleyici herhangi bir sorun çıkmazsa, oldukça az bir süre kaldı. Zira 1 Ocak 1973'te yürürlüğe giren katma protokol anlaşmasının "geçiş dönemi" olarak tanıdığı 22 yıllık süre, Ocak '95'te bitiyor.

Ancak gümrük birliği konusunda sermaye sınıfı içinde bazı kaygılar ile beraber önemli görüş ayrılıkları da bulunuyor. Bu kaygılara ve *"niye tam üye olmadan gümrük birliğine gidiyoruz?"* sorusuna, Türkiye'nin AT nezdindeki temsilcisi Cem Duna geçenlerde, yalın ve kesin bir cevap/soruyla karşılık verdi: *"'Gümrük birliğine gidersek ne oluruz?'u bırakalım ve biraz da 'gitmezsek ne oluruz' diye düşünmeye başlayalım"*. "Dünya ile bütünleşmiş bir Türkiye'de yaşamak"tan yana olan ve büyük sermaye çevrelerinin sözcüsü *Hürriyet* gazetesi köşe yazarlarından Zeynep Göğüş'ün ise, Duna'nın sorusuna "basit bir yanıtı var", *"Amerika'da NAFTA'nın, Uzakdoğu'da Japonya ve Pasifik ülkelerinin, Avrupa'da da Avrupa Birliği'nin oluşturduğu üç kutuplu bir yapıda yer alamayanın şansı nedir? Bu kutuplar, kendi içlerinde ticareti serbestleştirirken, birbirlerine karşı kontrollü ticarete yöneliyorlar. Dışarıda kalan donakalıyor!"*

Bu gidişatı en iyi görenler ise, ülke ekonomisine hakim ve toplumsal yaşamı denetleyen büyük tekeller oldu. Fakat bu konuda aralarında bir dizi görüş ayrılıkları ve çatışmalar bulunuyor. Bu, uluslararası sermaye ile ilişkilerin daha üst bir boyuta çıkarılmasına karşı olmalarından ileri gelmiyor. Sermaye sınıfının hemen her kesimi emperyalist tekellerle daha ileri bir entegrasyon içine girmek, dünya kapitalist ekonomisi ile daha ileri bir düzeyde birleşmekten yanadır. Ve aralarında gümrük birliğinin gerçekleşmesinin gerekliliği ve zorunluluğu konusunda herhangi bir görüş ayrılığı da yoktur. Çatışmalar ve görüş ayrılıkları birleşme sürecinin nasıl gerçekleşeceği, uyumun nasıl olacağı konusunda sürüyor.

"Geçiş dönemi"nin nasıl yaşanacağı ve ne kadar süreceği konusunda büyük sermaye grupları arasında önemli çatışmalar var. Türk ekonomisini denetleyen birkaç büyük tekelden biri olan Sabancı Holding, gümrük birliğinin herhangi bir gecikme, süre ertelemesi olmaksızın gerçekleşmesini isteyenlerin başında geliyor. Zira gümrük birliğinden, kotaların kalkması ile büyük kazanımlar bekliyor.

Koç Holding gümrük birliğinin başta gelen savunucularından olmakla beraber, "geçiş süreci"nin süresi konusunda "endişeli" olanların başında bulunuyor. Zira Koç Holding sözcülerine göre, "Türk otomotiv sektörü içinde bulunduğu koşullarda ne Avrupa ne de Avrupa dışı ülkelerle rekabet" edebilir. Bu nedenle gümrük birliğinin gerçekleşmesinden önce gerekli tedbirleri alması için devleti uyarıyor! *"Türkiye'de elektrik, su ve işçilik pahalı. Koruma istemiyoruz ama bir geçiş sürecine ihtiyacımız var. Biz kapılarımızı açarsak, öncelikle yan sanayiimiz çöker. Ayrıca devletin sırtımıza yıktığı vergiler de kaldırılmalıdır."* Aynı istemlerde elektronik sektörü, ilaç sanayisi ile demir-çelik sektöründeki büyük tekeller de bulunuyorlar. Ve gümrük birliğine uyumun sağlanması, gerekli koşulların hazırlanması için devlet yardıma çağrılıyor.

AT ile gümrük birliğinden en fazla zararlı çıkacak sermaye kesimi ise, hiç kuşkusuz, orta ve küçük ölçekteki sermaye grupları olacaktır. Esasen sorunun bu yanı yalnızca gümrük birliği ile de ilgili değildir. Zira sermaye sınıfının 1980'den sonra yöneldiği yeni "sanayileşme modeli" ile uluslararası işbölümünde Türkiye'ye verilen rol, aynı zamanda, küçük ve orta boydaki sermaye gruplarının yokedilmesi/yutulması anlamına da geliyor. '80'den sonra, dış pazarlarda rekabet etme gücünde olacak, dünya ticaretinde etkinlik gösterecek ve "dışa açılma"yı sağlayacak bir ekonomik yapılanma öngörülüyordu. Bu, sermayenin "özendirmeler" ve "zorlamalar"la daha yoğun bir merkezileştirilmesi anlamına geliyor. Son 13 yılda bu yönde oldukça önemli bir mesafenin katedildiği, kapitalist dünya ekonomisinin "uzmanlaşma" ekseninde daha ileri bir düzeyde birleştiği de kesindir.

AT ile gümrük birliği, bu sürecin bir yerde daha da ilerletilmesi ve devlet yardımıyla tamamlanmaya çalışılması anlamına geliyor.

***

AT ile gümrük birliğinin gerçekleşmesi, Türk burjuvazisinin özellikle bir kesiminin bu konuda oldukça hevesli ve tezcanlı olmasına rağmen, sıkıntılı ve zor olacağa benziyor. Türkiye'nin AT koordinatörü Ali Tigrel'in ifadesiyle, "zaman sarkması olabilir", "Avrupa'yla birleşmek ... çok zor!" Zira AT temsilcilerine göre, Türkiye ekonomik bakımdan henüz yeterince hazır değil. % 2,5'luk hızlı nüfus artışı, % 70'lik enflasyonu, 7-8 milyon işsizi, istihdamda tarımın ağırlığını koruması gibi nedenler, gümrük birliğinin önünde önemli engeller olarak gözüküyor.

Yukarıdaki sorunlara ek olarak Türk burjuvazisinin istediği bir takım kolaylıklar, tekstil sektörü dışındaki sektörlerin yıllık geçiş süreci ve sektörler arası kademeli geçiş hakkı, mali yardım vb. avantajlar, Avrupalı emperyalistler tarafından kabul edilemez olarak değerlendiriliyor. Avrupa Birliği (AB) temsilcisi Michael Lake, 14 Aralık '93 tarihli Milliyet'te yeralan açıklamasında, pazarlık konusu olarak gündeme getirilen bu istemleri kesin olarak reddetmiş durumda. Sözgelimi AB temsilcisine göre, "Gümrük birliği iki taraf arasında tarifelerin kaldırılmasını amaçlıyor. Bu nedenle gümrük birliğine geçilecekse geçiş tüm sektörlerde olmalıdır. Hassas sektör tartışması yapılmamalıdır... Bundan tekstil zarar görür. Entellektüel ürünlerde ve endüstride mülkiyet hakkını getiren yasal düzenlemeler gerçekleşmezse birlik gecikir". Aynı temsilci pazarlığın gereksizliğini şu sözlerle de vurguluyor: "Gümrük birliğinde Türkiye için anahtar sektör tekstil ve konfeksiyondur. Aklı selim ve yapıcı olmak iyi sonuç elde etmek için gereklidir."

Bugün Türkiye ekonomisinde tekstil dışında gümrük birliğine hazır sektör yok. Dolayısıyla gümrük birliğinin '95 yılında gerçekleşmesi durumunda, bu, otomotiv, elektronik, demir-çelik, ilaç vb. sektörlerin Avrupa'lı tekellerle rekabet edemeyeceği ve çökeceği anlamına geliyor. Bundan dolayı, yakın dönemde gümrük birliği konusunda Türk burjuvazisi içerisinde sert tartışmalar ve rekabetin yaşanacağı anlaşılıyor.

Öte yandan, sorunun bir başka yanı daha var. Devletin büyük tekeller lehine ekonomiye müdahale etmesi ve birkaç dev tekelle (İş Bankası, Koç Holding, Sabancı Holding, Eczacıbaşı Holding) gümrük birliğine geçiş sürecini tamamlama yönündeki adımları, küçük ve orta ölçekteki sermaye gruplarının sert ama etkisiz bir muhalefetiyle karşılaşıyor. Ancak yine de süreç yeni koşullara uyamayanların, dışa açılacak ve dış pazarlarda etkinlik gösterecek büyüklükte olmayan sermaye gruplarının tasfiye edildiği, tekelleşmenin ilerletilerek hızlandırıldığı bir yönde ilerliyor. Önümüzdeki dönemde de bu yöndeki gelişmeler hızlanarak sürecektir.

Yeni vergi yasası, başka hesapların yanında, güçlü ve rekabet edebilir tekellerle gümrük birliğine hazırlığı da ifade ediyor. Şimdi iflaslar, şirketlerin el değiştirmesi çok daha hızlı yaşanacaktır. Tam da bundan dolayı, küçük ve orta boydaki sermaye gruplarının temsilcisi İTO başkanı Atalay Şahinoğlu, yeni vergi yasasını "vergide devlet terörü" olarak nitelendi. Onu Egeli işadamları takip etti. Arkasından Ankaralı işadamlarının temsilcileri, yeni vergi yasasının hazırlanmasında epeyce katkıları olduğu anlaşılan TOBB Başkanı Yalım Erez'i, kendilerini aldatmakla suçladılar. Zira İTO Başkanı Atalay Şahinoğlu'nun ifadesiyle, küçük ve orta ölçekteki sermaye kesimi yeni vergi yasası ile "her şeyini belli bir süre sonra kaybedecek mükellefler" durumuna gelecek.

***

AT ile gümrük birliği işçi sınıfı açısından birçok yanı ile önemli sonuçlar yaratacaktır. '95 yılında gümrük birliğinin gerçekleşmesi ile şu anda % 30'u aşan oranlara varan gümrük vergilerinin kaldırılması ve sıfırlanması gerekiyor. Bu, yıllık 35 trilyon lira olan ithalattaki vergilerin sağladığı kaynağın yok olacağı anlamına geliyor. Bütçenin her yıl büyük açıklar verdiği, tahmini açıkların

% 100'ü aştığı ve ekonominin ciddi bir mali kriz içinde bulunduğu, borçla döndüğü, dış ve iç borçların cumhuriyet tarihinde rekor bir düzeyde seyrettiği koşullarda, bu miktardaki bir mali kaynaktan yoksun kalmak, oldukça ciddi sorunlar yaratacaktır. Bu miktardaki bir mali açığı kapatmak için burjuva hükümetin önünde tek bir seçenek vardır: Vergi gelirlerini artırmak. Geçtiğimiz günlerde çıkarılan yeni vergi yasası, bu mali açığı kapatmaya dönüktür. Ve Çiller'in açıklamasına göre, "yasanın bütçe gelirlerine ilk aşamadaki katkısı en kötü ihtimalle 100 trilyon lira, en kuvvetli ihtimalle de 125 trilyon lira olacak."

Yeni vergi yasası veya bir başka adıyla özel tüketim vergisi, devlet sözcülerinin açıklamasına göre *"AT'na uyum için benimseniyor. Asıl hedef AT'la gümrük birliği!... ÖTV asıl 1995'te uygulamada olacak diyebiliriz."* Fakat açıklamaların tersine şimdiden uygulamaya geçildi bile. 6 Aralık tarihli *Hürriyet* gazetesinin ekonomi sayfasındaki manşet, bu gerçeği oldukça çarpıcı bir şekilde ifade ediyor. "AT'a uyumun ardında katmerli zam gizli."

Yeni vergi yasasının/AT'la uyumun işçi sınıfı üzerindeki vergi yükünü katlanılamaz boyutlara çıkaracağı ve muazzam ölçülerde artıracağını söylemek bile gereksiz. Tekelci sermayeye sağlanan bu mali desteğin, kuşku yok ki en büyük kısmı işçi sınıfından alınan vergi gelirleri olacaktır. 2 Ocak tarihli *Özgür Gündem*'de yeralan bir habere göre, "ülkedeki verginin % 84'ünü de ücretliler" ödüyor. Gümrük birliği işçi sınıfının daha fazla yoksullaşması, ÖTV-KDV vb. vergiler ile soyulması demek olacak.

Gümrük birliğinin işçi sınıfı açısından yaratacağı olumsuz sonuçlardan bir ötekisi ise, işsizliğin bugünkü boyutlarının çok daha ötesinde artması, işten atılmaların ciddi boyutlara ulaşması ve sınıfın büyük ölçüde sendikasızlaştırılması olacaktır.

Bunun birkaç nedeni var. Herşeyden önce Türk sermaye sınıfı bir-iki sektör dışında Avrupa'lı tekellerle rekabet edecek durumda değildir. Mali gücü bakımından, üretimin örgütlenmesi, teknoloji kullanımı ve toplam rekabet gücü bakımından zayıf ve cılızdır. Dahası da, emperyalizme organik olarak bağımlı ve işbirlikçidir. Avrupa'lı tekeller karşısında bir tek üstünlüğü bulunuyor. Ucuz ve bol işgücü/düşük ücretli işçilik. Ancak bugünkü düzey yeterli bulunmamış olacak ki, AT ile gümrük birliğine hazırlanan tekeller "pahalı işçilik"ten sözetmeye başladılar bile. Dolayısı ile birliğin gerçekleşmesinden sonra tekellerin ayakta kalmak ve rekabet için daha ucuz işgücü/düşük ücret, daha yoğun çalışma ve daha fazla sömürüye başvuracakları kesindir.

AT ile gümrük birliği işçi sınıfı için yoğun ve vahşi bir sömürü demek olacaktır.

Birliğin işçiye bir başka bedeli de işsizliktir dedik. Çift yönlü bir şekilde olacaktır bu. Herşeyden önce, Avrupalı tekellerle rekabet edemeyen kapitalist işletmeler iflas ederek çökecektir. Küçük ve orta ölçekli şirketlerin kapanması anlamına geliyor bu. Rekabete dayanamayan büyük şirketler ise, uluslararası şirketlerle birleşecekler, popüler deyimle "evliliğe hazırlanacaklar"dır. Bunun işsizlik anlamına geleceğini söylemek bile gereksiz.

Öte yandan ekonomik büyüme hemen tümüyle durmuş durumdadır ve bunun doğrudan sonucu da devasa boyutlara ulaşan işsizliktir. Gümrük birliği ekonomide büyüme anlamına gelmiyor. Yeni yatırımlar olmayacak, mevcut karlı şirketler satın alınacaktır. Bu ise doğrudan işten atılmaların yoğunlaşması, artarak devam etmesi demektir.

Bir başka olgu ise, AT ile uyum süreci içinde ve sonrasında tekelleşme daha üst boyutlara çıkacağına ve orta-küçük ölçekteki şirketler yerli büyük tekeller tarafından yutulacağına göre, bu, ekonomik durgunluğun sürmesi, işten atılmaların artması ve işsizliğin muazzam boyutlara çıkarak "toplumsal bir sefalet" haline gelmesi demektir. Bütün bu gelişmeleri şimdilerde hep birarada ve beraber görmek ve bulmak mümkündür.

Bütün bunlar Yıldırım Koç'un ifadesiyle, *"Türkiye'deki işgücünün Avrupa Topluluğu'na girebilmesi konusundaki kısıtlamalar sürerken, gümrük birliğinin yaratılması, Avrupa Topluluğu sermayesinin Türkiye'deki yatırımlarının daha da artmasına yol açacaktır. Türkiye'de giderek artan işsizlik ve sistemli bir biçimde sürdürülen sendikasızlaştırma çabaları, gümrük birliğiyle birlikte, Avrupa Topluluğu sermayesi için ülkemizi giderek daha da çekici bir hale"* getirecektir.

İç gümrük birliği ile tarıma verilen sübvansiyonların kaldırılacak olması, AT'nin rekabeti ve dahası şimdilerde tarımsal girdilerin fiyatlarının sürekli artması, iç ticaret hadlerinin sürekli küçük-üretici aleyhine gelişmesi vb. gelişmeler, küçük-tarım üreticilerini hızla yoksullaştıracağı gibi, tarımsal sektörün durma/çökme noktasına gelmesi ile de sonuçlanacaktır.

AT ile gümrük birliğinin işçi sınıfı için sözümona kazanımlar sağlayacağı, "demokratik hak ve özgürlükler"de bir genişleme yaratacağı iddiası ise yalnızca bir aldatmacadır.

Kitle hareketine öncülükte yetkinliğin önemi

Burjuvazi, ekonomik bunalımını biraz olsun hafifletebilmek, kendisine yeni yatırım ve sömürü alanları açabilmek umuduyla dışa açılma politikasına soyunmuş, Türki cumhuriyetler ve emperyalist ülkelerle bu temelde ilişkilerini geliştirme yönelimine girmişti. Bu onun için geçici de olsa tıkanan nefes borularına taşınan bir hava olacaktı. Bu manevraların fiyaskoyla sonuçlanması, içte sömürüyü daha da yoğunlaştıran ekonomi-politikalarını gündeme getirdi. Bugün Türkiye kapitalizminin bunalımı iyice derinleşmiş, kriz siyasal planda da kendini daha açık bir biçimde dışa vurmaya başlamıştır. Ekonomik alandaki çözümsüzlük siyasal manevraları boşa çıkarmakta, burjuvazi yönetememe kriziyle yüzyüze bulunmakta, eskisi gibi yönetememektedir.

Daha çok ekonomik çerçevede gelişen ve yerelliği aşamayan işçi hareketi ise bugüne kadar inişli çıkışlı bir seyir izlemiştir. Halihazırda politik bir mecrada kendisini ifade edememektedir. Ancak hareketin gelişme seyri ve dinamikleri bunun olanaklarını fazlasıyla taşımaktadır. Yığınlar çürümüş düzene ve onun otoritesine kölece boyun eğmeyi terkederek direnmenin gereğini en azından hissetmeye başlıyorlar. Öte yandan yığın hareketliliğinin ivmesini onun salt fiziksel eylemliliğine indirgemek eksik ve yanlış olacaktır. En az bunun kadar, hatta ondan daha önemlisi yığın psikolojisini doğru bir tarzda değerlendirebilmektir. Bugün sınıfın "kendisi için sınıf" olmadığı açıktır. Ancak bugün işçi sınıfının büyük çoğunluğunun genel istemi durumuna gelmiş bir genel grev, onun bir sınıf olarak tavır alabilmesinin ve kendi rolünün önemini kavrayabilmesinin önünü açacak önemli bir zemindir.

Bugün sınıf hareketi talep ve eylemleriyle, tarihsel olarak "kendiliğinden sınıf" olmaktan çıkıp "kendisi için sınıf" olmanın nesnel zeminine sahiptir. Ne var ki, sınıf hareketi ve diğer kitle hareketinin büyümesi ve gelişmesi, devrimci örgütlerin büyüme ve gelişmesini aşmaktadır. Böyle bir nesnelliği gittikçe olgunlaştırarak öznel öğe/devrimci öncüsü ile birleştirmek, sınıfın gerçek öncüsü olmak, güncel ve tarihsel bir fırsat olarak hareketimizin, biz komünistlerin önündedir.

Yeni bir yükseliş dönemine bugünden her yönüyle hazırlıklı olmak zorunda olan EKİM, ideolojik perspektifine uygun politik-pratik hattı yetkinleştirmek, azami ölçüde yaşama geçirebilmek göreviyle yüzyüzedir. Atılan her adım bunun somutlanması olmalıdır. Gerek sınıf ve yığın hareketinin, gerekse örgütsel konumumuzun geldiği aşama, bu yönde düzinelerce olanak sunmaktadır. Örgütümüz ve kadrolarımız açısından konunun boyutu, mevcut olanak ve fırsatları devrimci uyanıklıkla değerlendirmek, düşüncelerimizi gerçek anlamda maddi güce dönüştürecek gelişmeyi sağlamaktır. Sürekli gelişimin bir ayağı ideolojik-teorik zenginleşmedir. Güncellik açısından olmazsa olmaz koşulu haline gelen ikinci ayağı ise, yığınlar içinde daha aktif olmak, daha canlı ilişki ve örgüt biçimleri oluşturmaktır. Örgütsel gelişmemizin parti ile taçlandırılması, ancak dinamik, aktif, olayların akışına kesinkes bırakılmayacak bir çalışma ile mümkündür.

Yığın hareketinin birikimi (zaman zaman sokağa taşan ve altan alta biriken öfke) ve olayların gelişimi, her zamankinden daha yoğun olarak siyasal faaliyete hız vermeyi gerektirmektedir. Bu hızın sonuç alıcı ve kazanımlı olabilmesi ise, kendisini sarmalayabilecek uygun biçimlerdeki yaratıcılık ve dönemi kapsayacak örgütsel derinleşme ile mümkündür.

İlk başta, örgüt ve tüm organlar (komitelerbirimler) karar alıcı mekanizma olma işlevini eksiksizce yerine getirebilmelidirler. Sürecin, gelişmelerin ve dönemin değerlendirilmesi, yorumlanması, açığa kavuşturulması gerekir. Ancak bu yeterli değildir. Asıl önemli olan, ortaya çıkan, değerlendirmelerin pratik alana taşınabilmesidir. Bunun için organlar, kendi bölge ve alanlarının iyi bir gözlemcisi, tam ve eksiksiz hakimi olmalıdır. Nerede ne olmuş, kimler ne yapmış, yarın ne gibi bir olay olabilir, tüm bunların bilgisine sahip olmalıdırlar. Ancak bu şartla belli bir bölge veya alan üzerinde yeterli, eksiksiz olabilecek bir değerlendirme yapılabilir. Uygulanacak politik perspektif ve yürütülecek faaliyet anlamlılaşır, somut işlev kazanır. Organ toplantı ve faaliyetleri de, olayların ve gelişmelerin tartışılıp değerlendirildiği bir platform olmaktan çıkarak döneme müdahaleyi sağlamanın temel bir mekanizması haline gelebilir.

Bunun için inceden inceye planlanmış, ör-

gütlenmiş bir faaliyet yürütmek gerekir. Kuşkusuz bu her organın ve her bir komünist militanın temel görevidir. Organda herşey enine boyuna planlanmalı, pratik sorunlar değerlendirilip görev bölüşümü yapılmalıdır. Komünist militana düşen ise, alınan kararı eksiksiz ancak yaratıcı tarzda yaşama geçirmektir. Her organın ve her militanın temel ve somut çalışma alanı olmalı (bu kendisini burası ile sınırlaması anlamına gelmez) ve orada yoğunlaşmalıdır.

Örgütün yığın faaliyetinde derinleşmesi, herşeyden önce onunla canlı ilişkiler yaratması demektir. Yanısıra bunu sürekli kılacak tarzda yaşama geçirmenin yöntemlerinde de yetkinleşmesi demektir. Bugün bu noktada tam anlamıyla kabuğumuzu parçaladığımızdan, çeperimizi genişletme olanaklarını yeterince kullandığımızdan söz edilemez. Kadrolarımız ve tek tek unsurlarımız örgütü dışarıya taşıyacak, yığınları örgütle bütünleştirecek inisiyatifli bir faaliyeti henüz yaşama geçirememektedirler. Unutmayalım ki, bu nokta bugün her zamankinden daha büyük bir önem taşımaktadır.

Yığınlara dönük faaliyet tüm örgütün ve tek tek tüm komünistlerin yürüteceği bir çalışmadır. Yığınlarla canlı ilişkiler kurmak ve geliştirmek, onlarla yanyana ve içiçe bulunabilmekle mümkündür. İşyerlerine, oturdukları yerlere ulaşabilmek, onları eğitip örgütleyebilmenin basit fakat kritik halkalarından biridir. Fakat bu, diğer işlerin yanında arta kalan zamanın kullanılması olarak değil, tersine zamanın buna uygun tarzda planlanması şeklinde pratiğe yansımalıdır. Kitle çalışması süreklilik taşımalıdır. Canlı ilişkiler yaratabilmek, dahası korumak ve geliştirmek ancak böyle mümkündür.

Genel olarak devrimci hareketin, özelde kendi geçmiş hastalıklarımızın kalıntılarından tam ve eksiksiz olarak arınmak zorundayız. Hareketimiz açısından açık ve net olan düşünce, faaliyet ve eylem tarzı, tüm kadro ve sempatizanlarımız tarafından pratikte yansısını bulmalıdır. Hiç bir faaliyet, eksik ve zayıf olan yönlerimizin giderilmesinin önünde set olamaz. Tersine, tüm faaliyetlerimiz eksik olan yanımızı giderici, önünü açıcı kapsamda olmalıdır. Komünist örgüt yalnızca bir propaganda örgütü değildir. Öyle kaldığı takdirde tüm yaşam damarları kesilir. Yığınların desteğini kazanmak, ancak ve ancak onların istemleri için savaşımın fiilen öncüsü ve örgütçüsü olmakla mümkündür. Zira devrimci örgüt, bir savaş ve eylem örgütüdür. Propaganda ve ajitasyon yığınların bilincini ve militanlığını yükseltmede yalnızca bir başlangıç halkası olabilir. Bu nedenle bugün yığınlar içinde savaşımın örgütleyicisi olmak, her hareketlilikten yararlanmasını bilmek, en basit ve geri gibi görünenden tutun en ileri eylemlilikler içinde varolmak büyük bir önem taşımaktadır. İşçiler şurada ya da burada sokağa çıkmakta, direnmekte, dayanışma için geceler düzenlenmektedir. Burada komünistlerin yapacağı tek bir şey vardır: Örgütlü ve planlı olarak ideolojik-politik hattını yığınlar içine taşıyacak her olanağı kullanmak, şiarları ve yol gösterici çağrılarıyla onun tam ortasında olmak. Örgüt ve kadrolar bunun gereğini yerine getirmez, gereken ilgiyi göstermez, başka görev ve sorumluluklar da buna bir gerekçe olarak ön plana geçerse, yığınlar içinde kitle öncüsü olarak devrimci inisiyatif kof bir lafazanlık olmaktan öteye de geçemez.

Tüm yoldaşlar bu çizgiye sahip çıkmalıdır. Gelişecek kitle hareketinin politik bir mecraya akması, komünistlerin oradaki varlığı ve devrimci inisiyatifi ile mümkündür. Her türlü eksiklik ve yetersizliğe rağmen, kitle hareketliliğinin içinde olmak için azami çaba gerekir. Bir güç olarak, kendimizi ve çevremizi eylemliliğe taşımak, bu hareketleri sınıf bilinçli hareketlere çevirmek temel bir görevimizdir. Bu görev bugün hiçbir biçimde ertelenemez. Proleter sosyalist perspektifler, yığınların hareketli olduğu ortamlarda bir güç olarak yankılanmazsa, militanlar devrimci inisiyatifi pratikleştirecek bir kitle önderi rolünü yerine getiremezlerse, ne inisiyatif yerli yerine oturur, ne de "öncü" olunabilir.

Ancak tüm bunları pratik bir olgu haline getirerek, önde yürüdüğümüzü herkesin kabul edeceği şekilde davranarak, gerçek bir öncü müfreze olmaya hak kazanabiliriz. Çünkü öncü örgüt, yönlendirici, yönetici, inisiyatifli örgüttür. Her komünist de bir öncü, yönlendirici olmalıdır. Hareketin ideolojisini yığınlara yaymak, onun sınıf mücadelesinin her alanında etkin ve yönlendirici güç olmasını sağlamak, her kadronun bir an bile duraksamaksızın gözetmesi gereken görevidir. Burjuvazinin ipliğinin çoktan pazara çıktığı, yığınların öfke ve hoşnutsuzluklarını değişik düzeylerde dışa vurduğu bu dönemde, yeni bir devrimci yükselişe her yönüyle hazırlanmak, ona uygun davranmak zorundayız. Herkesin kendisini "öncü" diye tanımladığı koşullarda, işçi sınıfının "iyi artçılara" değil "iyi öncü"ye olan ihtiyacı gittikçe acilleşmektedir.

İlker POYRAZ

Çöp vergisi soygununa karşı duralım!

Sessiz sedasız yasalaşan çöp vergisi, sermayenin emekçilere saldırısının, kapitalist soygunun yeni bir aracı olacak. Belediyenin katı atık toplama ve kanalizasyon "hizmetlerinden" yararlanan konut, işyeri ya da diğer binalar çöp vergisine tabi olacak. Verginin mükellefleri ise binaları kullananlar. Vergi miktarı binanın kullanım cinsine ve diğer özelliklerine göre kademeli ve dereceli olarak belirlenecek. Alınacak en düşük vergi 25 bin, en yüksek ise 5 milyon lira olacak. Bu miktar her yıl katlanarak artacak. İlk yıl sadece İstanbul'da 2.5 trilyon çöp vergisi toplanacağı hesap ediliyor.

Özellikle sömürünün daha azgın biçimler altında gerçekleştirildiği Türkiye gibi kapitalist ülkelerde, doğal çevre de buna paralel bir amansızlık içinde tahrip edilmektedir. Fabrika bacalarından, otomobil egzoslarından, kalorifer kazanlarından çıkan zehirli gazlar, gene fabrikalardan derelere, nehirlere, denizlere salınan zehirli katı ve sıvı atıklar, patlamayı bekleyen çöp dağları, özellikle emekçilerin hayatını tehdit eder boyutlardadır. Özellikle emekçilerin diyoruz çünkü, sermaye sahipleri, esas sorumlusu oldukları çevre kirliliğinin olumsuz etkilerinden, gene sermayeleri sayesinde büyük ölçüde kurtulabilmektedirler. Fabrika sahibi patronun evi, çevreyi ve insanı zehirleyen fabrikasından çok uzaklarda "nezih" bir semttedir. İşçi ise, sefalet ücretiyle kendisine ancak fabrika çevresinde bir ev bulabilir, zehirli gazlar, zehirli sular içinde oynar emekçilerin çocukları. Patron için, arıtma tesisi kurmak, karında bir azalma demektir. Emekçi için ise, arıtma tesisinin kurulmaması, ömründe bir azalma demektir!

DİE'nin yaptığı anket ve araştırma sonuçlarına göre, belediyelerin %99'u katı atıkları bertaraf etmede sağlığa uygun yöntemleri kullanmıyor, %38'i ise bu konuda bir yönetmelik olduğundan bile haberdar değil. Fabrikaların %80'i katı, sıvı ve gaz atıklarının analizini bile yaptırma gereği duymuyor. %81'i ise hiçbir arıtma tesisine sahip değil. Bu bir unutkanlık değil, "yanlış bilinç" hiç değil. Belediyeler ile sermaye sahipleri çevreyi ve dolayısıyla insanı zehirlemekte gayet bilinçli bir işbirliği içinde çalışıyorlar. Fabrika sahibi, insanları zehirlemekte özgür, yeter ki devletine rüşvetini versin! Şehirlerdeki çöp toplama alanlarının her an patlayabileceği, ilgili bütün belediyelere -Ümraniye katliamından önce- bildiriliyor. Hepsinin verdiği yanıt aynı: "İstanbul'daki çöplüklerde yangın ve patlama tehlikesi yoktur!". Devlet şimdi, kendisi gibi emekçi halk düşmanı olan bu -belediyelere-kişilere sözde çevreyi temizlemek için yeni vergi tahsilat yetkileri veriyor. Bu soyguncu, rüşvetçi asalaklardan emekçi halkın çevre sorununu çözümlemelerini beklemek için hiçbir nedenimiz yok. Bunlar eğer, mevcut yetersiz yönetmeliklerin bile gereğini yapsalardı, bugün çöp vergisi adı altında giriştikleri soygundan beklediklerinin çok üstünde bir kaynak sağlanabilirdi. Ama böyle bir niyetleri yok, çevre kirlenmesinde hemen hiçbir sorumluluğu olmayan emekçi halk yeni bir vergi yükü ile soyulacak, asıl sorumlu olan sermaye sahipleri ise -nasıl gelir vergisi kaçırıyorlarsa- rüşvet vererek bu vergiyi de ödememenin ve insanları zehirlemeye devam etmenin yolunu bulacaklar.

Çöp vergisi ile toplanan para bir fonda biriktirilecek. Bunun sadece %20'si çöp imha tesislerinin kurulması için harcanacak. Geri kalan ise sözde çevre temizliği için kullanılmak üzere belediyenin genel bütçesine aktarılacak. Bundan önceki çeşitli ödeneklerin, fonların ne işlerde kullanıldığını çok iyi biliyoruz. Rüşvet yuvası belediyeler, bu parayı çevre temizliği için kullanacak ve yolsuzluk suçlusu bakanlar da bunları denetleyecekmiş! Bunlar önce kendi pisliklerini temizlesinler! Devlet, belediyelere bütçeden daha fazla pay vermek yerine bunu sermaye kesimine aktarıp, belediyelere de "alın size kanun ve yetki, kendi arpalığınızı kendiniz toplayın!" diyor.

Teşvikli basın, "halk vergiyi kabul etti, olumlu karşıladı" diye yalan propagandasına başladı. Böylece, emekçi halktan, "halka rağmen" gelişecek tepkilerin önünün kesilmesi amaçlanıyor. Gene DİE'nin anketine göre, %56.6'sı her türlü çöp vergisine, %43.4'ü ise verginin bu türüne karşı çıkıyor. Çöp vergisi soygununun gerçek anlamı teşvikli basın tarafından gizlendi. Bir süre sonra, belediyenin vergi tahsildarları polis-jandarma desteği ile emekçi semtlerin kapısına dayanınca verginin anlamı ortaya çıkacak. Emekçi halk, bir tarafta, fabrika bacalarından sızan zehirli gazlar, içme suyuna karışmış kanalizasyonlar, patlamaya hazır çöp dağları, diğer tarafta ise vergi tahsildarları ile karşılaşınca hiç kuşku yok ki bu soyguna öfke ve direnişle yanıt verecek. Bu öfkenin kapitalizme karşı devrim ve sosyalizm mücadelesinde bilinç ve örgütlülüğe dönüşmesi için aralıksız propaganda ve ajitasyon çalışması yapılmalıdır. Çöp vergisi sorunundan hareketle, sermayenin egemenliğinin kanlı ve kirli yüzü bir kez daha teşhir edilmelidir. Sosyalist işçiler bu soyguna karşı gelişecek olan direnişlere şimdiden hazırlanmalı, hazırlamalı.

Devrimci Vardiya / Sayı:5, s.7

Kapitalist Avrupa'da kriz programları

Batı Avrupa'da kapitalist sistemin işçilere saldırısının ilk taksidi:

Batı Avrupa'daki sermaye hükümetleri peşpeşe kriz programları hazırlayıp, uygulamaya çalışıyorlar. Gitgide derinleşen kapitalist sistemin krizini işçilerin suçu gibi göstermeye çalışıyorlar. Kriz programlarının özü bir ve aynı. Kriz programlarıyla beraber sermaye hükümetleri işçilere karşı büyük bir saldırı başlattı. Ancak bu yalnızca bir başlangıçtır. Saldırının seyri işçilerin yükselteceği mücadeleye bağlı.

BELÇİKA

Sermayeye yumruk: Genel grev

Resmi işsizlik oranı %14,1, ancak devlet planlama teşkilatı bunun %20-%25 olduğunu iddia ediyor. Belçika Hava Yolları Sebana'da binlerce işçinin işten atılmasının yanısıra işçilerin maaşları %2,5 ila %17 düşürüldü.

Sermayenin saldırı planı-nın ilk bölümü şöyle:

* Sermaye devleti gerekirse toplu iş sözleşmelerini feshederek, maaşları 3 sene için dondurmak istiyor. Bu şekilde maaşların enflasyona karşı korunması devre dışı kalmış olacak.

* İşverenlerin ödediği sosyal primlerin düşürülmesi düşünülüyor. Bunun sonucu olarak sosyal fonlar eriyecek, çünkü devletin bu fonlara desteği azaltılacak. Sosyal yardımlar düşecek.

* Emeklilik yaşı bir sene yukarı çekilecek

* Devletin sağlığa ayırdığı ödenek azaltılacak. İnsanlar hasta olurlarsa belirli tutarda para ödemeleri gerekecek ve sağlık sektörünün bazı bölümleri özelleştirilecek.

* İşten atılmalar kolaylaştırılacak.

İşçi sendikası ABVV, üyelerinin baskısı sonucu sermaye ile görüşmeden çekildi. 29 Ekim'de 70 bin işçi ve emekçi sermaye devletinin kriz programını Brüksel'de protesto ettiler. 22 ve 26 Kasım yöresel uyarı grevlerinin ardından 26 Kasım ve Aralık'ta genel grevler yapıldı. Genel grev yumruğunu yiyen sermaye hala şaşkınlık ve panik içinde. Fakat kriz programında değişiklik yapmış da değil.

ALMANYA

Onbinlerce işçi aynı anda işsiz bırakılabildiler. Yüzbinlerce işçi için çıkış planlandı. Bu duruma işçiler otomobil endüstrisinde ve diğer sektörlerde büyük grevlerle, fabrika işgalleriyle ve yol kapatma eylemleriyle cevap verdiler. İşçiler çoğu zaman eylemleri kendileri planlayıp yönlendirdiler. Sendika

Ücretlerin düşürülmesi işsizliği önler mi?

Ücretlerin düşmesi zenginlere daha fazla kar sağlar. Kapitalist bu karı otomasyon ve en yeni üretim metodları için kullanır. Amacı, aynı ürünü daha az işçi ile üretebilmektir. İşçinin yarattığı sonuçta kendisini işsiz bırakır. Bu şekilde yüzbinler, kar yapan fabrikalardan da dışarı atılırlar. Bunlar azami karın önünde engel görüldüğü için açlığa mahkum edilirler. Kapitalizmde sistemin mantığıdır bu.

Demek ki sermaye yalnızca kar ile yetinmez. Azami kar onun asıl ve tek amacıdır. Bunun dolaysız bir sonucu olarak bir çok alana az kar edeceği için yatırım yapmaz.

İşçi ücretlerinin azaltılması kısır bir döngü demektir. Daha az ücretle işçilerin alımgücü daha da azalır. Bu da daha fazla işsizlik demektir. Daha az ücretin, daha kötü çalışma koşullarının sonu yoktur. Uzun vadede de bu yeni iş olanakları yaratmaz. Bu sadece kapitalistlerin ceplerinin daha da dolmasına yol açar. Bugünkü modern üretim metodlarının yarattığı muazzam zenginlik aslında bütün dünyayı defalarca doyurabilir. Ancak kapitalist mülkiyet tekeli ve tekellerin kar hırsı buna engel oluşturur.

İşsizlikle mücadele sosyalizm savaşının bir parçası olarak ele alındığı zaman bir tutarlılık ifade eder. Çünkü mevcut kapitalist barbarlık sistemi işsizliğin esas kaynağıdır. Bu çirkef kaynağı kurutmak onuru da sınıf bilinçli işçilere, komünistlere düşüyor.

bürokratlarına ise seyretmek düştü. Bu eylemlerle yer yer başarı elde edildi.

Almanya'da işsizlik oranı %7 civarında. Burjuva iktisatçıları yıl sonuna kadar oranın %9,8'i bulacağını tahmin ediyorlar. Sermayenin kriz saldırısının ilk taksiti ise şunları içermekte:

* İşsizlik ödeneğinden %3 kesinti,
* Memur maaşlarının 3 sene dondurulması,
* Kira yardımını azaltma,
* Araba ve benzin vergilerini yükseltme,
* İşsizlik parası alma süresini kısaltma ve işçileri sosyal yardıma muhtaç ettirme,
* Öğrenci burslarının düşürülmesi ve bazı koşullara bağlanması
* İnşaat işçilerine ödenen kötü hava koşulları ödentilerini gaspetme kararı. (Sermayenin bu saldırısına 2. emperyalist paylaşım savaşından bu yana gerçekleştirilen en büyük işçi yürüyüşü ile cevap verildi. 20 bin işçi başkent Bonn'a yürüdü.)
* 4 Günlük Çalışma Haftası: İşçilerin maaşları ilk etapta %20'den daha az düşse de sosyal ödeneklerin tırpanlanması sonucu (kira yardımı, tatil parası vb.) sermayedar %20'lik bir vurgun yapıyor. Sendika ağalarının da seferber edilmesi ile beraber ilk vurgun Volkswagen'da yapıldı.
* Hastalık paralarının düşürülmesi,
* Bayram ve tatil paralarının azaltılması,
* Üretim süresinin uzatılması; hafta sonu, bayram ve gece çalışması için para ödenmemesi.

FRANSA

Ağustos sonunda işsizlik oranı %11-7(3,2 milyon) idi. Daha onbinlerce işçinin işten çıkarılacağı bildiriliyor. Fransa'da da, Başbakan Balladur tarafından 4 günlük çalışma haftası aldatmacası sahneye sürülmeye çalışılıyor. Bunun yanında emeklilik yaşı bir sene yukarı çekilmek isteniyor. 4 günlük çalışma haftasıyla sermaye %20'lik bir hırsızlık yapmak amacında. İşçilerin ödediği sosyal primler de artırıldı. Böylece işsizliğin faturası işçilere kesildi.

Bu saldırıyı işçiler grev ve diğer eylem biçimleriyle karşıladılar. Air France'da toplu işten çıkartılma ve maaşların dondurulmasına karşılık grev ve işgal eylemleri gerçekleştirildi. Eylemlerin sonucunda şirketin patronu istifa etti ve hükümet bu planlarını şimdilik geri çekti. Fransa'da genel toplumsal hoşnutsuzluğa paralel olarak yaygın kitle eylemleri yaşanıyor.

İTALYA

İtalya'da resmi işsizlik oranı %10,9 dur. Bu yılın sonunda 700 bin işsizin bu rakama dahil olması bekleniyor. Sistemin çalışanlara yönelik saldırısının ilk bölümü şunları içeriyor:

* Memur maaşları 3 sene dondurulacak.
* Vergiler yükseltildi.
* Emeklilik maaşları düşürülecek.
* Daha geçen sene sosyal yardımlar önemli ölçüde darbe yemişti. (Toplu eylemler sonucu bu saldırının bir kısmı geriye püskürtüldü.)

Aylardır İtalyan işçileri bu saldırılara karşı direniyorlar. 28 Ekim'de 14 milyon işçi ve emekçi burjuvazinin kriz programını protesto etmek amacıyla grev yaptı.

İşçiler sendika ağalarına rağmen mücadelelerine devam ediyorlar. Gerçek proleter bir önderliğin olmaması, sermayenin bu pervasız saldırısının esas sebebidir.

Kapitalistler derinleşen krizin faturasını işçilere kesmek istiyorlar. Bu saldırı yalnızca ilk taksittir. İleride yenilerinin gelmesi muhtemeldir. Bu biraz da işçilerin bu saldırıya karşı nasıl mücadele edeceklerine bağlıdır.

Kürt Ulusal Sorunu

Teorik Programatik Perspektifler ve Siyasal Değerlendirmeler

EKSEN YAYINCILIK

Yerel yayın organizasyonu önerisi

"Siyasal çalışma sözkonusu olduğunda, hızlandırılmış, yoğunlaştırılmış ve süreklilik kazandırılmış bir çalışma düzeyi tutturabilmek bugünkü temel sorunumuzdur. (...)

Olayların hızına yetişmek, müdahalede geciktnemek, örgütün her düzeyde, her çalışma alanı ya da biriminde ideolojik bakımdan donatılmış, politik-pratik inisiyatif bakımından geliştirilmiş ve teknik altyapı bakımından kendine yeterli hale getirilmiş olmasıyla sıkı sıkıya bağlıdır. Olaylara anında müdahale, her çalışma alanındaki örgüt biriminin üstünü beklemeden ve üstüne bağlı kalmadan (örneğin teknik yönden) anında davranabilme yeteneği ile olanaklıdır. İdeolojik donanım olayın politik anlamını ve sonuçlarını anında değerlendirebilmek, doğru ve isabetli bir tutum alabilmek, inisiyatif ve teknik altyapı ise buna bir uygulama gücü ve yeteneği kazandırabilmek için zorunlu koşullardır." (*Siyasal Faaliyette Yetkinlik*, Başyazı, *Ekim*, sayı: 69)

Vurgulanan bu durum ve koşullar, tam da Ankara'nın halini anlatmaktadır. Yazı bu durumun aşılabilmesi için atılması gereken somut adımların genel çerçevesini de bir bakıma çiziyor.

İstikrarlı, hızlı ve yoğun bir siyasi çalışmaya ihtiyacımız var. Bu herşeyden önce siyasi bir örgüt kimliği oluşturmak açısından gereklidir. İdeolojik üstünlüğümüzü politik ve örgütsel alanlara taşıma zorunluluğu böylesi bir çalışmayı, "olmazsa olmaz" bir biçimde dayatıyor. Biz komünistiz yoldaşlar. Ve böyle bir çalışmanın önünü kesebilecek hiçbir geçerli mazeretimiz olamaz.

Hedefimizi (hızlandırılmış, yoğunlaştırılmış ve sonuç alıcı bir çalışma tarzı) ve buna engel oluşturan temel etkenleri (ideolojik donanımsızlık, teknik altyapı yoksunluğu vb.) ortaya koyduktan sonra, en acil görev, yolumuzun üzerindeki engelleri aşmaktır. Bu sorunlar henüz orta yerde dururken, siyasi mücadele adına koşuşturup durmak, sadece enerjimizi boşa harcamak demektir.

EKİM'in ideolojik gelişimine bütün kadroların katkısı olmalıdır. Ama bu, herkesin kendi düşündüğü şeyi EKİM adına dile getirmesi demek değildir. Bütün kadroların düşüncelerinin değerlendirileceği, süzülüp şekillendirileeceği örgüt içi bir mekanizma şarttır. MYO böyle bir organizasyonun en üst basamağıdır. MYO en temel örgüt kürsümüzdür, fakat tek örgütsel kürsü olma niteliğinden artık kurtulmalıdır.

Yerel örgütsel kürsüler yaratmak böyle bir yönelişin ilk adımı olabilir. Böylesi bir organizasyonun bir diğer olumlu yönü, çalışma bölgesinden MYO'ya gönderilecek yazıların sayıca daha fazla, içerik ve kullanılan dil bakımından daha doyurucu hale getirmesi olacaktır.

Yazıların birer kopyası merkezi önderliğe iletilmelidir. Bu aynı zamanda yerel örgütün merkezi önderlik tarafından daha iyi değerlendirilebilmesinin olanaklarını da sağlar. Örgüte zamanında ve doğru noktadan ideolojik-politik müdahalenin zeminini hazırlar. "Kan uyuşmazlığı" tedavisinin bir ayağı da buradadır.

Böylesi bir organizasyon, ideolojik ve politik konularda yaşanan sorunlar hakkında yoldaşların düşüncelerini, deneyimlerini yazmama alışkanlıklarını kırabilecek mi? Bu yazmama alışkanlığımız sık sık dile getirilen bir sorundur. MYO'ya örgütten yeterli katkının gelmemesinden yakınırız. Yaşanan süreçte her adımın ve düşündüğümüz birçok konunun yazı olarak ifade edilmesi ve MYO'ya ulaşması önemli bir konudur. Ancak yazmıyoruz. Büyük bir misyonu sahiplenmiş komünistler, iş oturup yazı yazmaya gelince verimsiz kalabiliyorlar.

Yoldaşları yazı yazmaktan alıkoyan iki temel nokta var. Birincisi yukarıdan bekleme alışkanlığıdır. "Önderler oturur yazar, ve bize bunları kavramak ve uygulamak düşer." Komünist bir örgütün bünyesine kesinlikle uymayan bu tembel memur kafasıyla mücadele kapsamlı bir sorunumuzdur. İnatçı bir çabayı gerektirir.

İkincisi ise, "ben yazı göndereceğim ve bu yazı MYO'da yayınlanacak" mantığıdır. Yoldaşlar genelde böyle bir "önyargıya" sahip. *Ekim*'de yayınlanabilecek bir yazı yazmak bu yoldaşlar için tırmanması zor bir zirve gibi görünüyor. Çünkü bir konuda yazı yazmak için, o konuda oldukça iyi bir birikime sahip olmaları gerektiğini düşünüyorlar ve bu konuda kendilerine güvenemiyorlar. Hemen her yoldaş *Ekim*'e yazı ulaştırmak istiyor, fakat *Ekim*'e layık bir yazı yazabilmek için kendisini ideolojik ve politik anlamda hazır hissetmiyor. Bu yetersizlik duygusunun iki yönü var. Birincisi yazı yazma konusundaki tutukluktur. İkincisi de, gelişmeye, birikime, eğitime duyulan ihtiyaçtır.

A. ZAFER

Örgütlü mücadeleye ilk adımlar

Sekiz senelik işçiyim. Bu dönem, düzenin tüm yönleriyle kokuşmuşluğunun, çözümsüzlüğünün ve çarpıklığının maddi verilerini görüp, tahlil etme çabasıyla geçti. Fakat bu veriler sınıf bakışından uzaktı. Proleterin gerek bireysel, gerekse de toplumsallaşmaya yönelik sınırsız gelişme potansiyelinin az çok farkında olmakla birlikte, bu potansiyeli tam anlamıyla verimli olarak pratiğe dökemiyordum. Bu dönem aynı zamanda çeşitli çevrelerden gelen sınıfın kurtuluşuna yönelik çözümleri de görmemi sağladı. Daha doğrusu çözümsüzlükleri...Tüm bu toplumsallıktan uzak bireysel çıkış çabaları içerisinde debelenirken, EKİM ile tanıştım. Bireyin örgütsel bir eğitim ve çalışma içerisinde, içinde barındırdığı o muazzam ve sınırsız gelişme potansiyelinin nasıl da ortaya çıktığını ve nasıl da verimli hale geldiğini görmeye başladım. Bu bireysel gelişmenin sınıf hareketi ile tamamlandığında burjuvazinin karşısında nasıl da büyük ve sarsılmaz bir güç haline geldiğini, sınıfın yine burjuvazi karşısında örgütlü ve örgütsüz olarak nasıl bir konumu sahiplendiğini, ilk örnekleriyle görmeye başladım. Burjuvazi sınıf karşısında çok büyük bir örgütlülük içerisinde hareket ediyordu. EKİM önderliğinde girdiğim bu eğitim ve çalışma süreci ile birlikte EKİM'in bireyi devrimcileştirmesi, proleter sosyalizmin neden gerekli olduğunu kavratması ve devrimci kişiliğin sınırsız gelişme potansiyelini açığa çıkarması gibi başarılarını direkt olarak algılamaya başladım.

EKİM'in önderliğinde girdiğim bu eğitim süreci içerisinde sol hareketin geçmişte ve günümüzde hala süren reformist liberal eğilimlerini, modern revizyonizmin yarattığı tahribatları, proletaryadan uzaklığını görmeye başladım. Bana göre öncesinde tüm sol örgüt ve partiler marksist-leninistti. Hepsi de proletaryayı temel hedef olarak görüyorlardı. Fakat bunun doğru bir saptama olmadığını EKİM'in tarihsel tahlilleriyle bakmayı öğrenince gördüm. Gerçek marksist-leninist örgütün, işçi sınıfının tarihsel rolünü kavrayan ve kendine temel dayanak yapanın olabileceğini, olmazsa olmaz kural olarak benimsedim. Bu kuralı kaçınılmaz olarak benimseyen tek örgütün EKİM olduğunu gördüm. Yine bu eğitim ve çalışmanın etkileriyle ulusal sorunu, devletin yürüttüğü kirli savaşı ve buna karşı gelişen özgürlük mücadelesinin neden savunulması gerektiğini, haklılığının gerekçelerini sınıf gözüyle görmeyi öğrendim.

EKİM'in anlayışına göre örgütsel mücadelenin içerisine girmenin koşulu eğitimdi, teorik yetkinlikti. Çünkü sağlam bir teori olmadan pratik olmazdı. Daha doğrusu sağlam bir teorik bakış olmadan pratik fazla ayakta kalamazdı. Özellikle bugünün Türkiyesi'nde...

Proleter sosyalizmi kılavuz edinen bireyin sınıfa bir örgütleyici olarak müdahalesinin yaşamda gelişerek karşılığını bulduğunu görmeye başladım. EKİM'in tarihsel süreç üzerinden yaptığı saptamaların günümüz Türkiyesi'nde nesnel ve maddi veriler ışığında, sınıfı kazanmada nasıl da bir anahtar rolü oynadığını kendi pratiğimde gördüm. Fabrikamda 8 işçiye daha *Ekim* okutmaya başladım. Bu hem işçileri tanımak ve ileriye çekmek, hem de eksikliklerimi görmek bakımından çok yararlı oldu. Diğer taraftan sınıfa seslenen afişleri asarak, *Ekim*'i yüzlerce işçinin evine taşıyarak, kendimi devrimcileştirerek bu süreci tamamlamaya başladım. *Ekim* ile birlikte tarihsel bütünlüğü içinde yaşanmış ve yaşanan olayları diyalektik ve tarihsel materyalist yöntemle daha net olarak kavramaya başladım.

İnsanlığı bu kokuşmuş yaşamdan ancak işçi sınıfı kurtarabilir.

İşçi sınıfının ihtilalci illegal partisi için ileri!

Kahrolsun kapitalizm, yaşasın sosyalizm!

Demir SAVAŞ

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Kapitalist düzeni yıkacağız

Bizler '68'lerin kuşağına biraz da olsa hak vermek zorundayız. Çünkü ellerine geçen bir kaç sınırlı klasik kitapla destan yaratmışlar. İboları, Mahirleri, Denizleri her ne kadar bugün ideolojik olarak geri görsek de ne mutlu onlar gibi devrimcilere.

Yukarıda saydığımız devrimci önderlere sözümona sahip çıkan küçük-burjuva demokratları, bugün bu elverişli koşullarda onların ideolojilerini geliştireceklerine daha da geriye düştüler. Fakat küçük-burjuva çıkarlar uğruna savaşım veren bu akımların artık herşeyin farkına varmasının zamanı gelmiştir. Eğer bu düzene karşı anti-kapitalist perspektifle savaşım vermezlerse, kendilerini bitirip düzeniçi kanallara akarak yaşamlarına son vereceklerdir. Ayrıca legalist reformistlerden hiç farkları kalmayacaktır.

EKİM adına layık bir harekettir. EKİM'i bir kaç kişi diyerek küçük görenlere ve kafa sayısına değer biçenlere Bolşeviklerin Menşevikler karşısındaki "küçüklüğünü" hatırlatmak istiyoruz. İdeolojimize ve ilkelere uygun hareket ettiğimiz sürece ne düzen bizi yok edebilir, ne de işçi sınıfından soyutlanırız. Bizler İboların, Denizlerin, Mahirlerin bayrağını daha da ileri taşıyacağımıza, marksist-leninist teorinin izinden gideceğimize, sınıfa layık birer komünist olacağımıza ve bu kokuşmuş kapitalist düzeni yıkıp yerine sosyalizmi kuracağımıza ant içiyoruz.

Kemal Devrim/Adana

Tekelci sermaye Kuzey Kore'ye saldırıyor

Son günlerde burjuva kamuoyunu Kuzey Kore'nin atom bombası yaptığı yaygarası meşgul ediyor. Bilindiği gibi Amerika uzun zamandır Kuzey Kore pazarını ele geçirmek için çabalıyor. Bu çerçevede kesintisiz fakat zaman zaman yoğunlaşan bir propaganda saldırısında bulunuyor. Uluslararası sermayenin yeterli desteği sağlanırsa, buraya askeri olarak da müdahale etmeyi planlıyor. Böylece hem ülke yönetimine kendi uşaklarını getirmeyi, hem de ülkeyi harap edip, özellikle Amerikan sermayesinin çıkarları doğrultusunda, yeniden inşa etmeyi düşlüyor.

Sermayenin propaganda saldırısı eskiden sosyalizm karşıtlığı ve sözde insan haklarının yeterli olmaması üzerineydi. Bugün işçi ve emekçilerin sosyalizme olan özlemleri sürekli artıyor. Ayrıca uluslararası sermayenin terörist yüzü de ortaya çıktı. Artık kitleler Irak'a II. emperyalist savaştan daha fazla bomba yağdırıldığını biliyor. Somali halkı terörist güçleri kovdu kovacak. Birleşmiş Milletler'in Bosna'ya barış getirmediği ve orada "genelevi" kurduğu biliniyor. Bu yüzden emperyalizm Kuzey Kore'nin atom bombası yapabileceğini ön plana çıkardı.

Amerikan tekellerinin sözcüsü, *The New York Times*, CIA'nın "Ulusal Bilgi Tahmini" başlıklı resmi belgelere dayanan haberinde, "Kuzey Kore'nin atom bombası yapma şansının %50'den fazla" olduğunu bildirdi. Emperyalist ajanların ortak görüşü bu tahminin kanıtı olarak lanse edildi. Ne uydu fotografı, ne elektronik kaynak ve ne de yerel tanıkların mevcut olmaması bir hayli ilginç. Kaldı ki Kuzey Kore varolan nükleer tesislerini tekelci sermayenin kontrolüne açtığı halde sermaye bunu yadsıdı. Atom bombası yapılıp yapılmadığını yerinde kontrol imkanı varken, kendi ajanlarının düşüncelerini yeterli bir kanıt olarak saydı. Amerika ve diğer emperyalist ülkelerin çoğunun atom bombaları var. Yanısıra Amerikan sermayesi bizzat İsrail'e atom bombası yapması için yardım verdi. Demek ki atom bombası yapımı tekellerin çıkarları doğrultusundaysa, sermaye buna pekala da izin veriyor. Bu düpedüz çifte standart ve ahlaksızlıkdır.

Emperyalizm değişik entrikalarla gizlemeye çalışsa da, bu saldırının esas nedeni sistemin krizi, yeni pazar arayışı ve pazar paylaşımıdır. Ayrıca gündemi bu krizden uzaklaştırmak isteği de cabası.

K. SUAT

Seçimlerde proleter tavır

Bugün işçi sınıfının burjuva partilere güveni kalmamıştır. İşçi dostu gibi görünmeye gerek bile duymayan başbakan ile onun sosyal-demokrat ortağı arasında hiçbir fark yoktur. Söylevleri dışında tüm politikaları aynıdır. Bugün hangi burjuva partisi iktidara gelirse gelsin rüşvet, yolsuzluk, soygunculuk önlenemeyecektir. Devletin eli emekçinin cebinden çıkmayacaktır. Sermaye "deveyi hamuduyla yediği" için daha da dev(e)leşecektir. İşçiler ise kırıntılara razı edilmeye çalışılacaktır. Tam da bunların yaşandığı bugün kitlelere, bizzat kendilerinin çözüm getirecek özne olduğu fikri işlenmeye başlanmalıdır.

Medyanın tüm çabalarına karşın, 15 kanaldan saldıran TV'nin ve bu arada birbirini yemeyi de ihmal etmeyen basının seferberliğine rağmen, burjuva partilerinin kitleler nezdinde güvenilirliği ve saygınlığı kalmamıştır. Hem de seferber edilen tüm reklam tekniklerine rağmen... "Refah"ın yükselişi bu bağlamda "Adil Düzen" demagojisinin etkilediği yoksul yığınlara bağlanmalıdır. Yoksa, MHP sopası gibi Refah'ın da eti budu bellidir.

Şimdi ajitasyon-propaganda için uygun bir zemin vardır. Parlamento ve burjuva partilerin teşhiri için yerel seçimler değerlendirilmesi gereken uygun bir fırsattır.

Burjuvazinin karşısına yerel seçimlerde uzlaşmaz proleter tavır ve boyun eğmez işçi onurumuzla çıkalım.

Yaşasın Sosyalizm!

K.ŞAFAK/Ankara

Bir devrimcinin cenazesinden izlenimler

Dersim'in Malazgirt ilçesine bağlı Aşağı Çanakçı köyünde devlet güçleriyle girişilen çatışmada öldürülen TDKP militanı Cengiz Argüç'ün cenazesi Adana'ya getirildi. 2 Şubat'ta cenaze töreninin yapıldığı evin önünde beşyüze yakın insan toplanmıştı. Bir dakikalık saygı duruşunu, "Devrim şehitleri ölümsüzdür!", "Cengiz yoldaş ölümsüzdür!" gibi sloganlar izledi. Ardından ölen devrimcinin özgeçmişiyle ilgili konuşmalar yapıldı. Bir devrimcinin şehit düşmesi vesilesiyle söylenen anlamlı sözlerin arasına, kendince bir fırsat yakalanmış olunduğu düşünülerek: "1980 yıllından sonra partiye karşı başlatılan yıkım ve tasfiye hareketi" gibi laflar da sokuşturuldu!

Ben ise bir Ekimci olarak, şehit düşen devrimcinin resmini yakama takarak cenaze törenini devrimci bir atmosferde gerçekleştirmek tutumu içerisinde oldum. Sokak çıkışında Özel Tim ve Çevik Kuvvet yolumuzu kesti. Slogan atmamamız ve taşkınlık yapmamamız konusunda bizi uyardı. Bunlara kulak vermeyerek ileride bekleyen bir kaç otobüse doğru yürümeye başladık. Sivil giyimli bir polis amiri telaşlı ve tedirgin bir biçimde sağa sola saldırarak bize gözdağı vermeye çalıştı. Ancak otobüsün tıka basa dolduğunu görünce, şoförden Emniyet Müdürlüğü'ne sürmesini istedi. Caddede sıkışan trafiği açmak için araçlara hücum etti.

Aracımızın şoförü yaşlıca bir dayı idi. Polisler "yürü" diye bağırırken, bizler buna kulak asmaması için şoförü uyarıyorduk. Gidip gitmeme arasında bir ara bocalayan yaşlı şoför, sonunda polis çemberi altında yola devam etti. Aynı sırada arkasına dönüp, yalvarırcasına yapmayın etmeyin, bana da size de yazık diye devrimcilere seslendi. Orta yaşlı bir bayan: "Amca bey, polisler bizim düşmanımızdır. Hepimizin düşmanıdır bunlar. Bunlardan korkma" diye yanıt verdi. Şoför bu sözlerden ne kadarını anladı bilinmez. Ama yoluna sıkıla sıkıla devam etti. Emniyete varıp, otobüs tümden boşaldığında, iki ateş arasında kaldığını düşünen dayının derin bir oh çektiği muhakkak. Fakat yüz kadar devrimcinin, o her zaman alışık olduğu polis, karakol, zindan, işkence tezgahına doğru emin adımlarla yürüdüğünü görünce ne düşünmüştür kimbilir!

C. CEMRE/ Adana

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Bütün Ülkelerin İşçileri Birleşiniz!

Komünist Manifesto 146 yaşında

"Manifesto'ya egemen olan temel düşünce -iktisadi üretimin ve her tarihsel dönemin buradan çıkan toplumsal yapısının, o dönemin siyasal ve fikir tarihinin temellerini oluşturduğu; bunun sonucu olarak, (ilkel komünal toprak mülkiyetinin çözülüşünden bu yana) tüm tarihin bir sınıf savaşımları tarihi, sömürülen ile sömüren arasındaki, toplumsal gelişmenin çeşitli aşamalarında egemen olunan ile egemen olan sınıflar arasındaki savaşımların tarihi olduğu; ne var ki, bu savaşımın, şimdi, sömürülen ve ezilen sınıfın (proletaryanın), aynı zamanda toplumun tümünü sömürüden, ezilmekten ve sınıf savaşımlarından sonsuza dek kurtarmaksızın, onu sömüren ve ezen sınıftan (burjuvaziden) kendisini artık kurtaramayacağı bir aşamaya ulaştığı düşüncesi- bu temel düşünce, yalnızca ve tamamıyla Marx'a aittir."

Engels

Manifest

der

Kommunistischen Partei.

Veröffentlicht im Februar 1848.

Proletarier aller Länder vereinigt euch.

London.

Gedruckt in der Office der „Bildungs-Gesellschaft für Arbeiter"
von J. E. Burghard.
46, Liverpool Street, Bishopsgate.

"1847 ilkyazında Marx ve Engels, Komünist Birlik adlı gizli propaganda derneğine katıldılar; Birliğin İkinci Kongresinde (Londra, Kasım 1847) önemli rol oynadılar ve kongrenin isteği üzerine, 1848 Şubatında yayınlanan ünlü Komünist Manifesto'yu kaleme aldılar. Bu yapıt, duru ve parlak bir deha ile yeni bir dünya anlayışını, toplumsal yaşamı da kucaklayan tutarlı bir materyalizmi; en geniş ve en derin gelişim öğretisi olarak diyalektiği; sınıf mücadelesinin kuramını ve proletaryanın -yeni, komünist toplumun yaratıcısının- dünya tarihindeki devrimci rolünü açıklar."

Lenin